

Organizácia muskulárnych dystrofikov v SR
Baňšelova 4
821 04 Bratislava
Tel.: 02/43411686, tel./fax: 02/43410474
Mobil: 0907 262 293, 0911 268 688
www.omdvsr.sk
e-mail: omd@omdvsr.sk

Čestná predsedníčka: Anna Šišková
Výkonný výbor OMDv SR:
predsedníčka: Mgr. Andrea Madunová
podpredsedníčka: Mgr. Mária Duračinská
tajomník: Jozef Blažek
členovia VV: Mgr. Marcela Kondelová
Bc. Miroslav Bielak
Mgr. Tibor Kőböl
MUDr. Andrej Vranovský
Revízná komisia OMD v SR:
predsedníčka: Margita Granecová
členovia: Simona Ďuriačová
Ing. Vladimír Hron
Ekonomka: Bc. Silvia Petruchová

markíza

Ozvenu vydáva:
Organizácia muskulárnych dystrofikov v SR
Ozvenu zostavila: OMD v SR
Jazyková úprava: Simona Ďuriačová
Grafická úprava: Veronika Melicherová

Poštová adresa redakcie
je totožná s adresou OMD v SR
E-mail: ozvena@omdvsr.sk

Naša „novoročná zdravica“: motto Filip Zeman,
na fotke sú členovia Rezdovičovci z Palárikova.

Tlač: Kníhtlač Gerthofer
Expeduje: ARES, s.r.o., Baňšelova 4, 821 04 Bratislava

Vychádza štyrikrát ročne s finančnou podporou
MPSVaR SR a dobrovoľných darcov
Reg. čís. MK SR: 1650/97
ISSN: 1335-2490

OZVENA je spravodajca pre ľudí postihnutých nervovosvalovými ochoreniami a ich priaznivcov. Vydáva ju Organizácia muskulárnych dystrofikov v SR (OMD v SR). Čitateľom v nej prinášame informácie o organizačných záležitostiach OMD, o výskume a liečbe nervovosvalových ochorení, zákonných opatreniach a oblastiach spojených so životom postihnutých ľudí a ďalšie aktuality.

Nervovosvalové ochorenia predstavujú veľkú skupinu rôznorodých postihnutí kostrových svalov a periférnych nervov. Ich spoločným príznakom je postupný vývoj slabosti svalov, často sprevádzaný zmenšovaním ich objemu. Preto o ľuďoch s takto postihnutými svalmi hovoríme ako o muskulárnych (svalových) dystrofikoch. Nervovosvalové ochorenia postihujú deti aj dospelých. Celkový počet osôb s nervovosvalovými ochoreniami sa na Slovensku odhaduje na 5 000. Život s muskulárnou dystrofiou prináša každému postihnutému a jeho rodine veľa vážnych problémov.

OMD v SR je občianske združenie s celoslovenskou pôsobnosťou. V rámci svojich možností presadzuje špecifické potreby občanov s veľmi ťažkým telesným postihnutím, najmä ľudí na vozíku a imobilných, poukazovaním na spôsoby riešenia ich životných situácií. Poskytuje poradenstvo pre občanov s ťažkým telesným postihnutím.

OMD v SR je v zahraničí členom európskej aliancie združujúcej národné organizácie muskulárnych dystrofikov a odborníkov (EAMDA). Na domácej pôde je členom Slovenskej humanitnej rady a Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím.

Činnosť OMD v SR je finančne náročná. Vďaka vašim dobrovoľným finančným príspevkom pomáhame tým, ktorí sú na pomoc naozaj odkázaní.

Ak ste sa rozhodli pomôcť ľuďom postihnutým svalovou dystrofiou, uvádzame číslo účtu OMD v SR: 2624340950/1100 TATRA BANKA.

Obsah

	aktuality 3	
	Poďakovanie za prania a pozdravy..... 3	
	zo zahraničia 3	
	Už nie sme príťažou spoločnosti: Dohovor OSN o právach osôb so ZP ratifikovaný v Taliansku 3	
	výskum a starostlivosť 5	
	TREAT – NMD a Prosensa: spolupráca na príprave klinických skúšok DMD 5	
	deň belasého motýľa 7	
	Návrat ku Dňu a Koncertu belasého motýľa 7	
	z našej činnosti 8	
	Informácia o výsledkoch volieb do VV a RK 8	
	Pripomenkovali sme 11	
	Reportáže z letných táborov 12	
	VAU na rôzne spôsoby 24	
	o našich členoch 27	
	Naši členovia v televízii 27	
	DystroRozhovor: Gitka Granecová 27	
	agentúra osobnej asistencie 29	
	Príjem z osobnej asistencie podlieha dani z príjmu 29	
	Spolupráca s Centrom podpory študentov so zdrav. postihnutím UK 30	
	32 ..... bez bariér	
	32 ..... Najväčší internát prispôbili študentom s postihnutím	
	34 ..... sociálne okienko	
	34 ..... Štátne sociálne dávky	
	35 ..... Zo zákona o kompenzáciách	
	36 ..... o pomôckach	
	38 ..... cestovná horúčka	
	38 ..... Reporáže z vašich dovoleníek	
	42 ..... miš – maš	
	42 ..... Info z českého Zpravodaja AMD	
	43 ..... športové okienko	
	43 ..... Šachové správy z OeMDečka	
	47 ..... Boccia	
	54 ..... sociálna pomoc	
	54 ..... Štatút pomoci OMD v SR	
	56 ..... Zoznam nadácií, ktoré prispievajú na pomôcky	
	57 ..... infoservis	
	58 ..... Mobilný internet so zľavou	
	58 ..... Každý poradca má svoje tel. č., kde ho môžete zastihnúť	
	58 ..... na voľný čas	
	58 ..... Dystrolotéria	
	59 ..... Osemsmerovka s Martinusom	

Milí čitatelia,

ďakujeme vám za priazeň.

Osobitné poďakovanie patrí všetkým z radov našich členov, ktorí do Ozveny píšete listy alebo ste prispeli svojim článkom či postrehom.

Do nového roka vám želáme pevné zdravie, silné svaly, každý deň dôvod na radosť a úsmev a viac času na seba a svojich blízkych.

Vaše OeMDečko

PF 2010

Organizácie muskulárnych dystrofií v SR

Nájdete na internete medzi ďalšími zaujímavými a originálnymi vianočnými a novoročnými pozdravmi, keď kliknete na stránku <http://citatelia.sme.sk/>

Podakovanie za prania a pozdravy

Do organizácie sme poštou aj mailovými správami dostali veľké množstvo vianočných a novoročných prání, ktoré boli adresované tak organizácii ako aj všetkým vám - našim členom.

Ďakujeme všetkým našim kolegom z neziskového sektora, spolupracujúcim organizáciám, firmám a iným inštitúciám, lekárom, podporovateľom, priaznivcom, takisto priateľom zo zahraničia – z Nemecka od Dr. Gunthera Scheurbrandta, z Českej republiky, Srbska, Chorvátska a medzinárodnej organizácie EAMDA za milé a srdečné pozdravy.

Už nie sme „príťažou spoločnosti“

Rokovanie o Dohovore OSN, týkajúce sa práve osôb s postihnutím a následná ratifikácia zo strany talianskeho parlamentu (zákon 18/09) sú dva momenty s historickým významom, ktoré majú všeobecný dosah pre všetkých.

Nedávno som čítal prvý článok o Všeobecnej deklarácii ľudských práv, ktorá bola podpísaná 10. decembra 1948 v Paríži. Už prvé slová tohto dokumentu sú jednoduché, ale zároveň veľmi hlboké: „Všetky ľudské bytosti prichádzajú na svet slobodné a navzájom sú si rovné v dôstojnosti a právach. Sú obdarené rozumom a svedomím a jedni voči druhým majú konať v duchu bratstva.“ Druhá časť článku nám potom odovzdáva pekné označenie solidarity a pripomína, že sme obdarovaní „rozumom a svedomím“, takže je našou povinnosťou využívať toto vybavenie čo najlepšie. Čo napokon bolo realizované v dlhých bojoch pri vymáhaní ľudských práv.

Dohoda o našich právach teda nie je počiatočným činom, ale pokračovaním trvalého zápasu, ktorý všetci ľudia „obdarovaní“ rozumom a svedomím viedli, aby prispeli k vytvoreniu spravodlivejšej spoločnosti, ktorá vníma potreby šťastia pre každého. Dnes sa mi zdá, že sme pripravení urobiť kvalitatívny skok tým, že na tejto ceste „pridáme plyn“. Vlády, ktoré ratifikovali a budú ratifikovať dohodu, budú musieť rokovať s osobami s postihnutím ako so zákonnými osobami, ktoré majú lepšie ustanovené práva.

Skrátka, ratifikácie budú od krajín vyžadovať, aby sa postupne dopracovali k opatreniam,

ktoré dovoľujú osobám s postihnutím, mať lepší prístup k preprave, vzdelaniu, zdraviu a využívaniu voľného času. Stojí za to, prečítať si text Dohovoru OSN, pretože nám oživí pamäť a môže byť sprievodcom v našom živote. Okrem tzv. klasických práv ako prístupnosť a práca, obsahuje ďalšie, ktoré platia pre nás, ale aj všeobecne pre vrtkých. Napr. čl. 10, ktorý zaručuje právo na prirodzený život ľudskej osoby, alebo čl. 6, ktorý sa vzťahuje na ženy s postihnutím, často dvojnásobne diskriminované. Poukazuje na prístup k spravodlivosti (čl. 13) a časti týkajúce sa slobody pohybu a občianstva (čl. 18), či články, ktoré sa vzťahujú na právo na zdravie, za ktoré sme sa angažovali neustálymi požiadavkami.

Všetky vyjadrenia, ktoré prekračujú rámec postihnutia, a ktoré ratifikáciou štát potvrdzuje zákonmi, našli definitívne usporiadanie tiež v Taliansku. V definovaní dokumentu so všeobecným dosahom mali svoju dôležitú úlohu aj osoby s postihnutím. Prisvojujeme si túto zásluhu, keďže už roky sme boli považovaní za „príťaž spoločnosti“ - za ľudí, ktorým sa musí iba pomáhať, podporovať a niekedy aj ľutovať, nakoľko sú nepohybliví, sú nositeľmi nejakej ťažkosti, ktorá je očividná, ale ktorá pokrývala všetko dobro, ktoré majú vo svojom vnútri.

Uvedomujeme si tiež, že Dohovor bude musieť platiť v každom kúte planéty: máme na mysli napríklad rozvojové krajiny i tie, ktoré majú ťažké podmienky - posledné z posledných - kde tiež žijú ľudia s postihnutím.

Takže práve nás – tu a teraz – sa týka základná úloha, dozerať, aby sa nepodcenil dosah tejto ratifikácie. Keď cieľom

Dohovoru je ochraňovať a zaručovať plné a rovnaké užívanie všetkých ľudských práv a vzbudzovať rešpekt k vnútornej dôstojnosti človeka, tak potom my musíme byť prítomní na každom mieste a brániť osoby podrobené obmedzeniu ich základných práv.

Je to pozornosť, ktorú máme mať všetci. UILDM ju už má ako prioritu vlastných aktivít, ratifikácia totiž priniesla veľa svetla, ale tiež nejaký tieň: pokiaľ ide o zriadenie Národného observatória o postihnutí, organizmu, ktorý je poverený stimulovať a monitorovať aplikáciu a dodržiavanie Dohovoru OSN. Azda by bolo treba spoločne a lepšie premýšľať o jeho zostave a počte zúčastnených, dôležitá je jeho účinná reprezentácia a operatívna schopnosť. Rovnako je dôležité, aby zloženie Observatória bolo koherentné s jeho cieľmi, a aby bol daný hlas organizáciám, ktoré zastupujú tretí sektor. Ak by tomu tak nebolo, budeme pokračovať v autoreprezentácii, ako sme to účinne robili doteraz, tiež cez organizáciu FISH (Talianska organizácia na prekonanie hendikepu). V každom prípade, UILDM urobí svoju časť, aby sa vyhlo obvyklej chybe, keď sa počiatočné pekné vyjadrenia nepremenia na skutky.

Observatórium zrejme bude musieť byť v kontakte aj s výskumnými centrami, univerzitami a s asociáciami rodín, ktoré najviac vedia o tom, čo sa deje v reálnom živote. Je dobré pripomínať, že ľudia s postihnutím tvoria výraznú časť populácie. Je teda zjavné, že je potrebné zmodernizovať sociálnu politiku, a to cez rýchlu a účinnú štrukturálnu reformu so znakmi rýchlosti, rozhodujúcej autonómie a primeraného financovania.

Azda nastala nová klíma a konečne sa chápe, že nie sme iba adresátmi práv, ale aktívne subjekty zaangažované v rozhodujúcich procesoch, ktoré sa nás priamo dotýkajú. Na záver by som chcel spomenúť známeho (už nebohého) novinára Candi da Cannavo, ktorý svojho času osobne prišiel za nami, pozeral nám do očí aj do srdca a uvidel tiež našu silu. A my sme sa divili, že tak významná osobnosť prejavila zvedavosť s takou citlivosťou a pokorou. Potom v knihe „A nazývajú ich postihnutí“ ukázal, že ľudia s hen-dikepom môžu mať tiež skvelý život, tak ako druhí.

Vďaka Candido.

Alberto Fontana, prezident talianskeho OMD v SR (skratka v originály UILDM)

Distrofia muscolare 168/2009, preložila Lýdia Lazoríková

Pozn. OMD v SR: Ratifikácia Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím sa pripravuje aj na Slovensku, naša organizácia sa na tomto procese aktívne podieľa.

Viac v rubrike Z našej činnosti v článku „Pripomienkovali sme“.

PRO S ENSA

Prosensa a TREAT-NMD začali strategickú spoluprácu pri plánovaní klinických skúšok pre DMD

Prosensa, biofarmaceutická spoločnosť založená v Holandsku so zameraním na výrobu liekov upravujúcich RNA, oznámila úspešné dokončenie prieskumu realizovateľnosti na prípravu klinickej skúšky fázy II/III jej kľúčovej zlúčeniny PRO-051. Použila pritom celosvetovú databázu TREAT-NMD pre Duchenneovu svalovú dystrofiu a špecializované stránky a registre TREAT-NMD, zamerané na starostlivosť a klinické skúšky.

Prosensa nedávno ukončila fázu I/II klinickej skúšky svojej zlúčeniny PRO-051. Je to najnádejnejšia látka na liečbu Duchenneovej svalovej dystrofie (DMD) a spoločnosť očakáva, že začiatkom budúceho roka spustí klinické štúdie vo fáze II/III. PRO-051 je zameraný na špecifické mutácie v géne dystrofínu, ktoré sa vyskytujú približne pri 13% populácie s DMD. Aby sa mohla táto štúdia pripravovať, musia byť vybraní pacienti, ktorí majú genetickú mutáciu citlivú na preskok exónu práve pomocou PRO-051.

TREAT-NMD vypracovala globálnu databázu obsahujúcu presné genetické a lekárske informácie o pacientoch s DMD, vrátane veku, schopnosti chodiť a aktuálnej pacientovej liečbe. S pomocou tejto databázy našla Prosensa asi 300 pacientov z 21 krajín, ktorí spĺňali potrebné kritériá pripravovanej skúšky. Databáza TREAT-NMD má informácie o týchto pacientoch vždy aktuálne, čo umožňuje ich kontaktovanie prostredníctvom národných registrov na účely náboru do skúšky. Títo pacienti boli porovnaní s 50

potenciálnymi skúšobnými lokalitami a vybraní pacienti a lokality budú pre účely spomínanej skúšky kontaktované.

„Nábor pacientov pre nadchádzajúce štúdie je veľmi drahý a časovo náročný proces, predovšetkým pri vzácnych ochoreniach, ako je DMD“ povedal Dr. Giles Champion, hlavný lekár a viceprezident pre výskum a vývoj zo spoločnosti Prosensa. „Preto je táto úspešná spolupráca s TREAT-NMD pre nás extrémne cenná, keďže podporuje urýchlenie procesu náboru a snáď umožní rýchlejšie preniesť liečbu k pacientom.“

„Teší nás, že naša celosvetová databáza pacientov vykazuje pre farmaceutické spoločnosti, ako je Prosensa, takú užitočnosť,“ povedal profesor Hanns Lochmüller, vedúci oddelenia registrov pacientov pri TREAT-NMD. „Náš prístup je jedinečný, pretože údaje, ktoré spoločnostiam poskytujeme, nie sú len štatistickými údajmi. Sú to aktuálne informácie o skutočných pacientoch, ktorí môžu byť prostredníctvom registra vybraní do klinických skúšok alebo môžu byť kontaktovaný, keď bude liečba dostupná. Zároveň je to pre pacientov bezpečné, pretože neposkytujeme identifikačné údaje, ale pôsobíme ako dôveryhodný sprostredkovateľ a všetky naše registre úplne podliehajú etickým pravidlám a spĺňajú zákony na ochranu osobných údajov.“

Prosensa a TREAT-NMD sa zúčastnia na konferencii „World Muscle Society Conference“ v Ženeve, ktorá sa bude konať v dňoch 9. – 12.9.2009.

O spoločnosti Prosensa

Je to vysoko inovatívna holandská biofarmaceutická spoločnosť zameraná na objavovanie, vývoj a predaj liečiv na báze

nukleových kyselín, ktoré naprávajú pôsobenie génov pri ochoreniach s nedostatným pokrytím zo strany medicíny, predovšetkým pre nervovosvalové ochorenia. Prosensa sa zameriava na vývoj liečby na DMD. Pre viac informácií pozri:

www.prosensa.eu

TREAT-NMD

TREAT-NMD je „sieť excelentnosti“, ktorá podporuje spoluprácu vo výskume nervovosvalových ochorení s cieľom vytvoriť vhodnú infraštruktúru, aby sa zaistilo, že sľubné nové liečebné postupy sa dostanú k pacientom čo najrýchlejšie. Od januára 2007, kedy bola spoločnosť založená, vytvorila nástroje, ktoré potrebuje priemysel aj výskumníci na to, aby preniesli sľubnú liečbu z laboratórií do praxe. Jedným z najdôležitejších nástrojov, ktorý TREAT-NMD v posledných dvoch rokoch vytvorila, je celosvetový register pacientov s DMD a SMA, ktorý obsahuje viac ako 30 národných registrov po celom svete. Register DMD dnes obsahuje viac ako 9 000 pacientov, pri ktorých je obsah a jednotlivé položky registra štandardizovaný. Podporuje a urýchľuje tak klinický výskum a skúšky, zatiaľ čo pacientom poskytuje lepší prístup k relevantným informáciám o štandardoch v oblasti diagnostiky a starostlivosti. Tieto registre boli zostavené v spolupráci s lekármi a patientskymi organizáciami po celom svete a obsahujú kľúčové informácie potrebné na určenie, či konkrétny pacient môže byť pre skúšku vhodný alebo nie. Zároveň obsahuje kontaktné informácie na pacienta. Registre pre iné ochorenia sa pripravujú. Pre viac informácií pozri na:

www.treat-nmd.eu

O DMD a preskoku exónu

DMD je silne oslabujúce detské nervovosvalové ochorenie, ktoré postihuje jedného z 3 500 narodených chlapcov. Mladí pacienti trpia progresívnou stratou sily kvôli absencii proteínu dystrofínu, často ich to robí závislých na invalidnom vozíku už pred dosiahnutím veku 12 rokov. Väčšina pacientov zomiera na začiatku dospelosti na respiračné alebo srdcové zlyhanie. Dnes neexistuje liečba na predchádzanie týmto fatálnym následkom. Ochorenie je spôsobené mutáciami na géne dystrofínu, ktoré majú za následok chýbajúci proteín dystrofín, ktorý je zase kľúčový pre celistvosť membrán svalových vlákien.

Lieky na báze RNA, konkrétne antisense oligonukleotidy vyvolávajúce preskok exónu, sú momentálne najslubnejším spôsobom liečby DMD. Presnejšie povedaná, antisense oligonukleotidy majú potenciál preskočiť exón a tak dokážu napraviť čítací rámec transkriptov DMD, ktoré majú za cieľ syntézu vo veľkej miere funkčného proteínu dystrofínu. Rôzne mutácie génu vyžadujú rôzne oligonukleotidy. PRO-051, prvý typ, bude vhodný pre približne 13% všetkých pacientov s DMD.

Leiden, Holandsko 31.8.2009
Preložil: Filip Zeman

Návrat ku Dňu belasého motýľa 2009

Aj keď prípravy na už 10. ročník dňa ľudí so svalovou dystrofiou sa pomaly ale iste rozbiehajú, niekoľkými opravami a fotkou sa vraciame ešte k jeho deviatemu ročníku, ktorý sa uskutočnil 5. 6. 2009 a prebehol v cca 65-tich mestách a dedinkách Slovenska.

DBM v Galante organizačne zabezpečovala naša členka Anna Vargová. Výrazne jej pri tom pomáhali študenti miestnych gymnázií Z. Kodálya a J. Matušku. Na obrázku je pani Vargová a dobrovoľníkmi.

Vo vymenovaní dobrovoľníkov pomáhajúcich v Bratislave nám vypadli dve mená: Simke Ďuriačovej a Marekovi Podmanickému sa ospravedľujeme a dodatočne ďakujeme za ich stálu pomoc nášmu – vášmu OeMDečku.

Dávame na poriadok aj informáciu o organizovaní DBM 2009 v Bardejove. Deň tam organizovala mama nášho člena

Lukáša Zamborského. Hanka Dorušincová, mama Petra Dorušinca organizovala v zbierku v Kurime.

V čísle 3/2009 sa nám do článkov o možnosti poslať darcovské sms zavrtali viaceré chyby. Nesprávne bolo uvedené číslo, na ktoré je možné ich posilať. Mýliť sa je ľudské, napriek tomu sa všetkým čitateľom za chybu ospravedľujeme.

Návrat ku Koncertu belasého motýľa 2009

Kto má chuť pripomenúť si v týchto zimných mesiacoch pekné teplé počasie spojené s hudobným zážitkom a atmosférou koncertu, kliknite na internete na:

<http://www.youtube.com/watch?v=nIGC8eTpqlg&feature=related>

Na tejto stránke si môžete pozrieť videozáznam z vystúpenia kapely Horkýže Slíže na Koncerte belasého motýľa, ktorý sa konal na Námestí SNP v Bratislave dňa 9. 6. 2009 a prvý krát ukončoval celonárodnú kampaň o ochorení svalová dystrofia Deň belasého motýľa, ktorá je spojená s verejnou zbierkou na podporu ľudí s týmto ochorením.

Na už šiesty ročník, ktorý sa uskutoční 15. júna 2010, nám svoju účasť potvrdila speváčka ZUZANA SMATANOVÁ a skupina PARA.

Koncert belasého motýľa sa uskutočnil vďaka finančnej podpore Nadácie SPP a jej programu **Pridáme sa.**

Informácia o výsledkoch volieb do Výkonného výboru a Revíznej komisie

Z dôvodu ťažkého telesného postihnutia členov Organizácie muskulárnych dystrofiíkov v SR v počte 540 členov, prebiehajú voľby písomne – spôsobom per rollam.

Každý člen dostal poštou: vysvetľovací list k voľbám, kandidátnu listinu,

hlasovací lístok a obálku označenú heslom Voľby 2009.

Listy boli odoslané dňa: 10. septembra 2009 a termín do ktorého sa mali posilať hlasovacie lístky bol určený na 30. septembra 2009.

Do volieb bolo doručených 247 obálok, ktoré za prítomnosti notára otvárali pani Andrea

Madunová, pán Ľubomír Antol, pán Jozef Blažek a pani Andrea Paulínyová kontrolovala platnosť hlasovacieho lístka. Platných hlasovacích lístkov bolo 246, 1 doručený lístok bol neplatný. Na 121 lístkoch boli zakrúžkovaní všetci kandidáti.

Výsledky volieb do Výkonného výboru OMD v SR a Revíznej komisie OMD v SR boli zapísané v notárskej zápisnici č. N276/2009, NZ 38441/2009, NCRIs 39009/2009 spísanej Ondrejom Ďuriačom, notárom, so sídlom v Bratislave. Podľa tejto zápisnice boli na obdobie **štyroch rokov 2009 – 2013** :

do Výkonného výboru OMD v SR zvolení:

1. Bc. Miroslav Bielak, bytom Krásna Hôrka II./221, 027 44 Tvrdošín, 158 hlasov
2. Jozef Blažek, bytom Tománkova 5, 841 05 Bratislava, 198 hlasov
3. Mgr. Mária Duračinská, bytom Poľná 17, 900 28 Ivanka pri Dunaji, 184 hlasov
4. Mgr. Marcela Kondelová, bytom Krosnianska 31 040 22 Košice, 184 hlasov
5. Mgr. Tibor Köböl, bytom Tománkova 5, 841 05 Bratislava, 198 hlasov
6. Mgr. Andrea Madunová, bytom Hradská 140/C, 821 07 Bratislava, 217 hlasov
7. MUDr. Andrej Vranovský, bytom Latenská 19, 851 10 Bratislava, 170 hlasov

do Revíznej komisie OMD v SR boli zvolení:

1. Simona Ďuriačová, bytom Jeséniova 44, 831 01 Bratislava, 206 hlasov
2. Ing. Vladimír Hron, bytom Záhradnícka 57, 821 08 Bratislava, 170 hlasov
3. Ing. Martin Unčovský, bytom Mierová 181, 821 05 Bratislava, 174 hlasov

Podľa Organizačného a rokovacieho poriadku OMD v SR, § 7 Voľby, odsek 7.5. a 7.6. sa voľby predsedu a ostatných funkcionárov Výkonného výboru OMD v SR a voľby predsedu Revíznej komisie OMD v SR vykonali na prvej schôdzi novozvolených členov VV a RK, spomedzi členov, ktorá sa uskutočnila 12. 10. 2009 v Bratislave.

V súlade s Organizačným a rokovacím poriadkom OMD v SR, §7 Voľby, odsek 7.5., 7.6. boli do funkcie predsedu, podpredsedu a tajomníka zvolení títo členovia Výkonného výboru OMD v SR:

Predsedníčka: Mgr. Andrea Madunová

Podpredsedníčka: Mgr. Mária Duračinská

Tajomník: Jozef Blažek

Do funkcie predsedníčky Revíznej komisie OMD v SR bola zvolená:

Predsedníčka: Simona Ďuriačová

Na prvé zasadnutie novozvolených členov VV a RK bola prizvaná aj bývalá dlhoročná predsedníčka Revíznej komisie, pani Margita Granecová. Za jej dlhodobú dobrovoľnícku prácu pre OMD v SR sme sa jej srdečne poďakovali v mene všetkých členov OMD v SR a do ďalších rokov jej zaželeli veľa zdravia a spokojnosti.

O výsledkoch volieb bolo informované Ministerstvo vnútra SR.

Podakovanie

V mene všetkých členov Výkonného výboru a Revíznej komisie si dovoľujem poďakovať Vám, členom organizácie, ktorí ste sa aktívne zúčastnili volieb a vyjadrili ste nimi svoj hlas.

Prejavili ste nám opätovnú dôveru, dôveru, ktorá zaväzuje, ale aj dodáva sily do ďalšej práce v prospech cieľov, ktoré naše občianske združenie má.

Veľké zmeny vo výkonných pozíciách nenastali, preto sa domnievame, že s prácou a výsledkami „teamu“, ktorý posledné roky vedie OMD ste aspoň trochu spokojní. Napriek tomu si nenechávajte svoje pripomienky, názory, nápady a stanoviská pre seba, každý poradný hlas je pre nás cenný.

Andrea Madunová, predsedníčka OMD v SR

Pracovný kalendár stretnutí

September

- 3. 9. Kontrola z BSK ohľadom špecializovaného poradenstva v OMD
- 4. 9. Stretnutie na MPSVaR zástupcov organizácii OZP s p. Brichtovou ohľadne pripravovanej novely zákona o sociálnych službách, ktorou sa má novelizovať aj zákon o kompenzáciách – žiadali sme novelou opraviť zníženú mieru funkčnej poruchy u svalových dystrofiíkov zo 40 % naspäť na 50 % u ľahkej formy: Duračinská, Köböl
- 17. 9. Účasť na rozporovom konaní na MPSVR k zákonu č. 447/2008 kvôli predloženej pripomienke k miere funkčnej poruchy: Madunová, Köböl
- 18. – 20. 9. Zahranica pracovná cesta na konferenciu a zasadnutie valného zhromaždenia EAMDA v Belehrade Srbsku: Duračinská
- 22. 9. Stretnutie s p. Obádalovou z internetového portálu www.zdravie.sk ohľadne vzájomnej spolupráce: Blažek
- 30. 9. Vystúpenie pred Akreditačnou komisiou MPSVR, získanie akreditácie pre vykonávanie špecializovaného poradenstva v OMD v SR: Köböl

Október

- 2. 10. Osobné stretnutie so starostom bratislavskej mestskej časti Ružinov s p. Drozdom. Obsahom stretnutia boli témy o násobkoch ŽM pre obyvateľov so zdravotným postihnutím, ktorí žijú v sociálnych (bezbariérových) nájomných bytoch v mestskej časti: Köböl
- 5.– 9. 10. Kurz – Príprava sociálneho poradcu: Madunová, Hradňanská, Duračinská
- 5. 10. Zasadnutie Rady vlády SR OZP na Úrade vlády - prerokovanie výsledkov práce pracovných skupín a aktuálnych problémov v živote OZP: Köböl
- 7. 10. Prednáška o osobnej asistencii v DSS Mokrohájska v Bratislave: Hradňanská, Blažek
- 12. 10. Slávnostné zasadnutie Výkonného výboru a Revíznej komisie OMD v SR po voľbách
- 13. 10. Pokračovanie zasadnutia VV OMD v SR

23. 10. Stretnutie s p. Foltánovou, ktorá zastupuje Slovensko v Európskej liekovej agentúre a jej Komisii pre zriedkavé ochorenia (www.EMA.eu) a nadviazanie spolupráce: Duračinská
27. 10. Rokovanie odbornej pracovnej skupiny Rady vlády SR pre osoby so zdravotným postihnutím pre sociálnu problematiku osôb so zdravotným postihnutím na MPSVR: Köböl

November

- 2.– 6. 11. Kurz - Príprava sociálneho poradcu: Madunová, Hradňanská
9. 11. Účasť na seminári Účtovná závierka za rok 2009 v neziskových účtovných jednotkách: Petruchová
20. 11. Zasadnutie dvoch pracovných skupín na MPSVR k Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (OZP) a Národnému programu: Köböl
20. 11. Stretnutie k pripravovanému návrhu zákona o charitatívnej reklame, organizované 1. SNSC: Petruchová
24. 11. Zasadnutie Predsedníctva a Výkonného výboru NR OZP: Köböl
25. 11. Seminár Národnej rady občanov so ZP pri príležitosti Dňa ľudí so ZP na pôde slovenského parlamentu: Madunová, Köböl
26. 11. Účasť na seminári Vedenie účtovníctva a daňové povinnosti v neziskovej organizácii: Petruchová

December

3. – 4. 12. Pracovná cesta do Bruselu, konferencia pri príležitosti Medzinárodného dňa ľudí so ZP, ústrednou témou bol Dohovor OSN o právach OZP: Köböl
7. – 11. 12. Kurz - Príprava sociálneho poradcu: Madunová
7. 12. Zasadnutie RV SR OZP na Úrade vlády SR: Köböl
7. 12. Benefičný koncert Slovensko bez bariér: Madunová, Blažek, Paulínyová, Köböl, Petruchová, Mrkvicová, Antol

Pripomenkovali sme: Ratifikácia Dohovoru OSN o právach ľudí s postihnutím zatiaľ odložená

Spolu s ostatnými zástupcami organizácií občanov s rôznym zdravotným postihnutím a Slovenským národným strediskom pre ľudské práva sme sa zúčastnili pripomenkovania prekladu Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a jeho dôvodovej správy. Upozorňovali sme hlavne na nepresný a nejednotný výklad pojmov

v súvislosti s čl. 19, ktorý hovorí o nezávislom živote a osobnej asistencii. V súvislosti s prípravou Dohovoru OSN na ratifikáciu slovenským parlamentom sa na pôde MPSVaR konali viaceré stretnutia. Podľa pôvodného plánu MPSVaR mal byť celý pripomienkový proces, do ktorého majú byť okrem ľudí s postihnutím zahrnutí právnici a jazykovedci, ukončený na jeseň 2009 a v novembri mal byť návrh na ratifikáciu predložený na vládu. Žiaľ, celý proces sa zdržal a predĺžil, návrh na ratifikáciu Dohovoru OSN zatiaľ na vládu predložený nebol. Vzhľadom na blížiace sa júnové voľby hrozí, že celý proces ratifikácie sa „odloží“ až do budúceho volebného obdobia a má byť agendou novej vlády.

dur

Reportáže z letných táborov oemdečka

Tábor pre deti so svalovou dystrofiou a osobných asistentov

Tábory sa stali neoddeliteľnou súčasťou OMDéčka a inak tomu nebolo ani tento rok. Takmer celé leto sme „obývali“ Penzión Slniečko na Duchonke. Tábory sme odštartovali detským táborom.

Zišli sme sa stará známa partia, ale tento rok ku nám opäť pribudli nejakí nováčikovia. Prišiel Tomáško z Nitry, ale aj dve dievčatká, Nikoletka a Vikinka. Bolo to pre náš tábor veľkým obohatením a oživením, dievčatká boli ako princezné medzi toľkými chlapcami. Spolu nás bolo viac ako päťdesiat. 13 detí so svalovou dystrofiou, 5 súrodencov, samozrejme rodičia a osobní asistenti, animátorky a organizačný tím. Na niekoľko dní prišla do tábora aj psychologička Hanka Surovcová, ktorá sa venovala rodičom počas skupinových sedení alebo aj individuálne. Takisto aj fyzioterapeut Marko Maduna a naša Andy Madunová, ktorá sa venovala sociálnemu poradenstvu. Počasie nám celý týždeň prialo, tak sme trávili veľa času vonku, v areáli penziónu, v prírode, na čerstvom vzduchu.

Napriek tomu, že väčšina z nás sa už poznala z minulých rokov, zopakovali sme si svoje mená, zoznámili sa s tými ktorých sme ešte nepoznali. Nikto s tým nemal problém, veď všetci boli naladení na spoločné prežitie týždňa. Pokiaľ deti mali program, ktorý im pripravili animátorky, rodičia mohli tento čas tráviť oddychovaním, prehlbovaním vzťahov s ostatnými rodičmi, spoznávaním Duchonky, rozhovorom so sociálnou poradkyňou, fyzioterapeutom, psychologičkou...

Pre deti bolo pripravených množstvo hier

s humorným, oddychovým alebo náučným charakterom. Mali sme napríklad orientačný pretek. S mapou v ruke sa tímy vybrali lúštiť a hľadať skryté tajomstvo.

Na konci ich prekvapila čarodejnica Matilda, ktorá každej skupine dala úlohu na splnenie. Zahrali sme si pexesovú štafetu, kedy sme zistili aké dôležité je správne komunikovať. Vznikalo nám veľa humorných situácií, obrázkov, až nakoniec po viacerých pokusoch sa jednej skupine podarilo uhádnuť druhú časť pexesa :). Deti, ale aj niektorí asistenti, si zo sadrových obväzov urobili masky na tvár. Zo začiatku nebolo všetkým príjemné, keď im asistenti "lepili" mokrý obväz na tvár, ale výsledok stál za to. O niekoľko dní, keď masky vyschli, maľovali sme ich podľa vlastnej chute temperovými farbami. Boli sme sa bicyklovať na vodných bicykloch na jazere Duchonka. Tí odvážnejší si aj zaplávali.

Asi najviac všetky deti zaujal vyhliadkový let športovým lietadlom. Vo štvrtok ráno prišiel bezbariérový autobus, naložili sme sa a vybrali na celodenný výlet. Naš cieľ bolo letisko v Prievidzi a Bojnice. Niektoré deti leteli prvýkrát, niektoré nie, no v každom prípade to bol nezabudnuteľný zážitok. Polietali si dokonca aj rodičia a asistenti. Potom sme si spravili výlet do Bojníc, kde niektorí využili možnosť navštíviť ZOO, ďalší sa prechádzali, oddychovali. Jeden večer, viac ako inokedy som mala pocit, akoby sme boli jedna veľká rodina na záhradnej párty. Chalani s asistentmi a niektorými rodičmi hrali veľmi obľúbený a často hraný futbal, ostatní vytvorili konverzačné skupinky, ďalší opekali pre všetkých špekačky. Jednoducho, každý si našiel svoje miesto, kde mu bolo dobre. Keď sa zotmelo, asistenti sa nebadane vytratilí do lesa a pripravili strašidelnú prechádzku lesom. Paradoxom bolo že sa viac ako deti, báli ich rodičia :). Iný

večer sme si spolu s rodičmi zahrali napínavú, ale veľmi zábavnú hru Bingo, ďalšie sme trávili grilovaním, pri ohníčku, hudobným kvízom, stoličkovým tancom (tí najlepší sa fotili s táborovým Shreckom, dali si prechádzku na koni, či zaskákali na trampolíne), pozeraním filmu, dokonca nás prišiel navštíviť aj kúzelník. Ďalší deň sa niesol v znamení olympijských hier. Potom, ako sa všetci kvalifikovali na OH Duchonka 2009, podpísali sa pod olympijskú listinu a vypili gumidžús, začali sa súťaže, zbieranie bodov, predvádzanie svojej obratnosti, pozornosti, motoriky či vytrvalosti. Počas celého týždňa sme zbierali čarovné kamienky, ktoré sa menili v zmenárni. Na konci tábora sme otvorili dystroobchod, kde si deti mohli kúpiť rôzne knihy, hry, stavebnice... To už si rodičia pripravovali program na záverečný večer. Ten si pripravili aj deti a vo svojich

maskách, zakryté plachtou čakali, či ich spoznajú vlastné mamy a otcovia. Jedným sa to podarilo, iným nie. A už sme sa ocitli v súťaži OMD hľadajú talent, kde vystúpili talentovaní rodičia s úžasným programom. Jednoznačne vyhrali brušné tanečnice v podaní troch otcov a mnohí z nás zostali v nemom úžase, očarení kreativitou rodičov. Po programe sme si pozreli krásny ohňostroj, aký Duchonka doteraz nevidela a do sýtosti sme sa vytancovali na diskotéke pri skupine Zlatá žila. Prijemne unavení sme si líhali do postelí dávno po polnoci. Sobota, lúčenie, výmena mailových adries a telefónnych čísel a odchod domov. Aká škoda. Kiežby bol tábor aspoň dvojtýždňový, alebo viackrát do roka. Alebo...ako sa spýtal Tomáško maminy... "Mami a to tu už zostaneme navždy?".

Naše poďakovanie patrí úžasným osobným asistentom, ktorým nechýbala chuť do všetkých aktivít, priateľskosť, humor, zodpovednosť, empatia, iniciatívnosť... Menovite: Dorka a Betka Sýkoriakové, Meri Šróbová, Majka Imrišková, Janka Mulerová, Klaudia Vidová, Ivetka Pernišová, Peťa Poláková, Rudy Szekely, Carlos Moreno, Maťo Jaroň, Juro Cvik a Jožo Mičura.

Samozrejme animátorskému tímu, ktorý vydal zo seba všetko...teda takmer všetko, niečo si treba nechať aj do budúcich rokov: Erika Lipárová a Janka Smutná, srdečná vďaka vám, bolo mi veľkou ctou spolupracovať s vami.

Realizačnému a organizačnému tímu: Mery Duračinská, Józsi Blažek, Marko a Andy Madunovci, Hanka Surovcová, Marcelka Kondelová.

Grécky tvorivý tábor

Keď sa povie letný tvorivý tábor s OMD, každý si predstaví týždeň plný fantázie, umenia, súťaží a v neposlednom rade čas strávený s príjemnými ľuďmi. Ani tento rok tomu nebolo inak. Celý augustový pobyt sa niesol v bájnomy gréckom duchu, v meste, kde vládol Zeus - náš Jožko a jeho skupina. Lucika, Alka, Gygy, Lusja a Ľubko - náš realizačný tím, ktorý ako som počula, nedal nikomu vydýchnuť.

Prvý deň gréckeho pobytu sme zahájili otvorením olympijských hier. Na pár dní sa rozohrel symbolický oheň víťazov. Potom sme pokračovali zoznamovacím večerom, všetci sa zoradili do skupín podľa čísla. Skupiny dostali mená štátov, za ktoré počas celého pobytu bojovali, najlepší štát sa mal potom stať gréckym hlavným mestom. O post hlavného mesta sa uchádzala Sparta, Téby, Atény, Thessaloniky, Trója a Mykény.

Počas celého týždňa sa skupiny štátov zúčastňovali rôznych olympijských disciplín. Museli zhodiť čo najviac fliaš naplnených vodou s petangovou guľou a s pomocou rúry, uhádnuť čo najviac slov, ktoré im ukazovala ich skupina, uhádnuť čo najviac dvojíc vo vonnom, sluchovom aj hmatovom pexese, museli zviazanými očami veriť svojmu navigátorovi a úplne sa spoľahnúť na jeho navigáciu pomedzi prekážky, v čo najkratšom čase. Najviac zo všetkých aktivít sa táborníci tešili na prekonávanie orientačného preteku, museli zvládnuť nástrahy, ktoré sme pre nich pripravili, najprv bolo potrebné zložiť mapu v podobe puzzle, potom postupovať podľa pokynov v manuály, zodpovedať na rôzne otázky, nájsť striebornú guľku vo fľašiach s nie veľmi lákavým obsahom, postupne navštíviť rôzne stanovišťa a splniť všetky úlohy.

Nakoniec museli zdolať a trafiť vyrobenou gumipuškou Minotaura, napoly zviera, napoly človek.

Naším najlepším olympijským družstvom a taktiež hlavným mestom sa stali bojovníci z Tróje, v zložení Svetlanky, Maťa, Denisky, Michala a hlučného Rudyho.

Všetci naši grécki bojovníci neboli šikovní len v športových aktivitách, ale prejavili sa aj ako veľmi talentovaní herci. Každý večer nám jednotlivé mestá zahrali grécku bájku aj s ponaučením. Zábavy bolo viac než dosť.

Ďalšou aktivitou, ako už názov tábora hovorí, boli tvorivé dopoludnia, ktoré som organizovala s mojou kamarátkou a zároveň animátorkou Gygy.

Naučili sme vás vyrobiť si mnohé pekné veci, ktoré verím, že vám zdobia váš príbytok, oprašujú spomienky na pekný pobyt a tešia vaše oči. Spolu sme zdobili patinovacou technikou drevený stojan na servítky, ktoré potom nadobudli efekt starožitnosti. Sklenené taniere sme zospodu oblepili decoupage papierom s kvetinovým vzorom a odeli do ryžového papiera. Všetky taniere vyzerali ako od ozajstných umelcov. Satinovacou technikou rôznych farebných odtieňov sme zdobili sklenené svietniky. Pomocou kameňa, látky, akrylových farieb a lepidla sme si vyrobili pekné ťažítka, niektorí v podobe lienky, pavúka či rybky. Maľovali sme si aj hrnčeky farbami na sklo, z ktorých oveľa viac potom chutila káva alebo čaj.

Celý tento príjemný pobyt nám vyhrávalo rádio Ozvena, ktoré nás každý deň zahŕňalo rôznymi zaujímavými aj vtipnými informáciami. Skvelému rádiu velili rovnako naši skvelí Jožko a Lubko.

V strede horúceho týždňa sme sa rozhodli ovlažiť svoje telá, tak Jožko objednal bezbariérový autobus. Všetci plavci aj s mlokom (vozík do vody) sme sa nalodili do

pekného autobusu a vyrazili sme na kúpalisko do Partizánskeho. Ostatní neplavci sa vybrali na prechádzku po okolí a zakotvili pri jazere s nanukom v ruke.

Počas tohto týždňa nám prišiel pán Balogh z firmy Thuasne predviesť mobilný zdvihák, veľkú pomôcku pre mnohých z nás.

Našiel sa priestor aj na trávenie času pri spoločenských hrách, viedol hlavne poker, monopoly, človeče nehnevaj sa, žolík ale aj stolný tenis.

V jeden príjemne teplý večer sme si urobili letné kino a pozreli sme si vonku na plátne český film. Bol to príjemný relax.

A tak sa míňal deň za dňom, až prišiel posledný spoločný večer, a ten sme ukončili, ako sa patrí, pohostinným gréckym večerom. O grécku kultúru sa postarali dobrovoľníci - účastníci, ktorí si nacvičili grécky tanec a ani netušili, ako nás pobavili :)

Ráno nás čakali posledné raňajky, niektorí stihli ešte posledný nanuk, kofolu, či vymeniť si telefónne číslo a potom už len nasadnúť do auta a vydať sa na cestu domov s plnou pamäťovou kartou vo foťáku. Verím, že tieto príjemné spomienky na leto nás budú hriať po celý rok. Tak teda dovidenia o rok :)

Ako by som ja zhodnotila tento týždeň?

Bol pre mňa dosť náročný, ale veľmi pekný, mala som radosť, keď som videla, že sa bavíte a program, ktorí sme pre vás pripravili sa vám páčil, horlivo ste sa do všetkého zapájali ako draci. Bolo príjemné počuť, že budúci rok si tento tábor tiež nenecháte ujsť.

Za pekne pripravený grécky týždeň by som chcela poďakovať skvelému tímu, osôbkam, bez ktorých by to tak perfektne nefungovalo a to Gygy Gálovej, Alke

Hradňanskej, Veve Melicherovej, Lucii Miklášovej, Jožkovi Blažekovi, Lubkovi Antolovi.

Veľké ďakujem patrí aj rýchlym strelám Deniske, Erike a Vladovi za pomoc pri aktivitách.

Lu.

Milí členovia OMD!

Pýtam sa vás, boli ste už v tábore, ktorý organizuje naše OMD?

Tí, ktorí už boli, mi iste dajú za pravdu o čom teraz budem písať a tí, ktorí ste ešte neboli, smelo sa prihláste nabudúce. Nebudete ľutovať! Ja som voľakedy tiež váhala, vzhľadom na moju uzavretú povahu. Každý rok som však spoznala a získala nových, skvelých známych.

Tento rok som sa zúčastnila už tretí krát „tvorivého tábora“, ktorý sa konal na Duchonke, v penzióne Slniečko. Program bol perfektne pripravený. Počasie asi tiež bolo na objednávku. Pekné miestečko na relax. Začali sme s večerou. Nasledoval zoznamovací večierok, na základe zhodných symbolov na hracích kartách, hľadáme priateľov (hoci trochu nesmelo), od ktorých sa máme dopátrať čím viac informácií a na základe získaných informácií ich potom predstavujeme.

A tak sa začal náš týždeň.

Doobeda – tvorivé dielničky, pod vedením milej, skvelej, trpezlivej Lucky Mrkvicovej („výroba magnetiek“, skrášlenie črepníkov servítkovou technikou a spestrenie našich jednofarebných tričiek so „SAVOM“), dekorácia hrnčiekov, svietnikov

V poobedňajších hodinách sme sa venovali športovo – zábavným disciplinám. Nechýbali ani kvízové otázky! Po večeri bol zábavný program: účastníci si po skupinách pripravili vlastné, vtipné programy, na ktorých predstavili, v krátkych scénkach, známe detské rozprávky v modernom prevedení :)

Nechýbal kvíz! Súťažno – vedomostný. Adrenalinový!!! Otázka boli dôkladne

pripravené, z každého „rožku – trošku“, napr. hádať autorov pesničiek, interpretov a názvy pesničiek, zo zemepisu, prírodopisu atď. Ak niekoho nezaujali naše tvorivé dielničky, mohol sa venovať boccii, súťažilo sa celý týždeň pod prísny dohľadom dozorca.

V rámci krátkej túry sme si prezreli okolie Duchonky. Skupina „Rýchle knedlíky“ a „Smejkovia“ a „Bez hladu a v sklade“ zasúťažili v športovo – orientačných pretekoch. Podľa veľmi dobre vypracovaného projektu nemali ľahkú úlohu, veď na tzv. slepej mape mali nájsť správnu trasu, stanovište, kde boli ukryté tajničky, heslá.

Nechýbala ani tradičná opekačka.

Bolo veselo...! Celý týždeň sme mali nalažené živé rádio „Ozvena“! Moderátora by som nominovala za „naj“ moderátora zo všetkých rádii!

Záverečný večer patril vyhodnoteniu celého týždňa a odovzdávaniu ocenení a rozlúčke. Bol to super týždeň!!!

Cestou domov smutne rozmýšľam, vtedy ma vnučka chytila za ruku a hovorí: „Nebud' smutná! Raz – dva a bude znova leto a my prideme!“ Verím, že energia, ktorú

som získala od skvelých ľudí, mi dovedty vydrží.

Pomaly začínam rozmýšľať, na ktorý tábor sa prihlásim o rok. Teraz ešte neviem. Detský tábor? Z toho som už vyrástla! Mládežnícky? Tam vari nie! Tvorivý? Noooooo? Vzhľadom na môj vek, tuším aj tam akosi vyčnievam!

Prihláste sa nabudúce aj vy!

Ďakujem! Ďakujem! Ďakujem... OMD, vedúcemu táboru Jožkovi Blažekovi, Lucke Mrkvicovej za tvorivé dielničky, skvelým asistentom a všetkým účastníkom.

Klobúk dole! Boli ste úžasní! So srdečným pozdravom!

Katka Takácsová, Senec

P.S.: Osy tam ale nemuseli byť!

Mládežnícky tábor

Píše sa rok 2009, ešte stále sa môžeme tešiť z horúceho a krásneho augusta. Je nedeľa 16. 8. 2009 a do krásneho prostredia Duchonky sa zbiehajú mládežníci, rodičia a asistenti z celého Slovenska. Práve dnes sa ďalší tábor uskutočnený pod záštitou OMD v SR pomaličky rozbieha. Na mieste sa už nachádzala naša hlavná organizátorka Adka Paulínyová, od ktorej sme dostali my animátori a asistenti prvé informácie a pokyny. Postupne do piatej dorazili do penziónu Slniečko všetci účastníci. Po večeri sme sa zišli vonku pod altánkom, kde sme sa vzájomne predstavili, pridelili asistentov ku chalanom a povedali niečo o sebe cez krátke dotazníky. Takto sme sa troška spoznali aj tí, ktorí sme sa ešte nevideli, ale aj pripomenuli tí, ktorí sa už poznali z predchádzajúcich táborov. Potom nasledoval oddych, pretože v pondelok ráno už išlo do tuhého.

Rodičia mali celý týždeň čas na oddych, niekedy sa pridali k nejakej aktivite, chodili na prechádzky, člnkovať sa, dokonca na dva dni prišla kozmetička, ktorá spravila kompletnú manikúru a pedikúru všetkým mamám. A keďže v tábore nemuseli umývať riad, krásne namaľované nechty im vydržali aspoň pokiaľ prišli domov.

Krásne slnko nás v pondelok sprevádzalo pred penzión Slniečko, kde si chalani so svojimi asistentmi vymysleli názvy tímov, ktoré používali počas celého nášho tábora. Zloženie našich tímov bolo nasledovné:

FC Barcelona: Maroš Kertis, Tomáš Matis, **D + S:** Dávid Kertis, Stanka Pálešová

AM: Adam Kertis, Majka Chovancová,

Bobri: Miňo Majerčiak, Rudy Székely

Hľadajúci turisti: Lubko Rób, Rastík Tetreš, **Los Lobos:** Majky Káčer, Carlos A. Moreno, **Potkani** - Janko Horný, Klaudia Vidová, **Fast Team:** Ivko Bradňanský, Mery Kořínková.

Prvá disciplína, orientačný beh, ktorý preveril naše fyzické a mentálne schopnosti na seba nedal dlho čakať. Každý pár dostal od Adky svoju mapu lesíka pri Slniečku a postupne boli púšťané jednotlivé tímy. Čas však nebol najdôležitejší, pretože na mape boli zaznačené stanovišťa, kde sa chalani museli v danom poradí zastaviť a splniť jednotlivé úlohy.

Orientačný beh sa nezaobišiel bez vtipných situácií, kde Adam s Dávidom preverili kondičku Majke a Stanke :) alebo zámena stanovišť, hlavne tých, ktoré boli poriadne zašité v húštinách lesíka. Po tomto behu by sa väčšina v lesíku pri penzión Slniečko už istotne nestratila.

Únava sa prejavila a každý si potreboval po obede oddýchnuť. Poobede sme mali

slalom. Chalani mali šatkou zaviazané oči a ich asistenti ich museli navigovať naprieč fľašiam s vodou. Teraz sa museli spoliehať len na to, čo počujú od svojich asistentov. Po pohybových aktivitách sme troška prešli na spoznávanie. Zahrali sme si Deku, vytvorili sme 4 tímy zmiešané nezávisle na predchádzajúcich aktivitách. Utorok sa niesol v duchu spoločenských hier. Predstavili sme si tri spoločenské hry, kartovú hru Bang a stolové hry Osadníci z Katany, Trans Europa. Nasledujúci deň sme už spoločenské hry hrali súťažne. Nedá mi pripomenúť obľúbený pokrik "Bang, bang!" ktorý si osvojili hlavne chalani, ktorým sa zapáčila kartová hra Bang. Je to strašne nákazlivé, naozaj! Pomerne tiché doobedie, bez výraznejšej pohybovej aktivity, sme poobede nahradili výletom do Topoľčian a predstavením športovej hry FLOORBAL na elektrických vozíkoch, pod vedením českého trénera Tomáša Kramného. Tento šport pre ľudí s postihnutím sa už v Českej republike udomácnil a chalani z Čiech nám ho prišli prvý krát ukázať aj na Slovensko. Sú dva typy hráčov, ktorí hrajú túto hru. Jednak sú to hráči, ktorí vedia udržať v ruke floorbalovú hokejku a potom hráči, ktorí nedokážu udržať v ruke hokejku, takzvaní T-éčkari a majú pripevnený na vozík nadstavec - T-éčko. Princíp hry je rovnaký, ako pri zdravých športovcoch. Za seba musím povedať, že táto hra je zaujímavá aj pre dystrofikov a hlavne je oveľa dynamickejšia ako napríklad boccia. Zaujala aj našich chalánov v tábore. Vyskúšali sme si hokejky, vedenie loptičky a Tomáš nám priblížil pravidlá hry. Výlet do Topoľčian sme si spestrili aj prechádzkou po pešej zóne a námestí v Topoľčanoch. Po návrate

sme si oddýchli a večer sme sa spoločne stretli pod altánkom, kde sme si vyhodnotili súťažný pondelok, Tomáš nám ukázal videá floorbalu, predniesol ďalšie informácie o tomto športe a potom dostala slovo Adka, ktorá si pre nás pripravila Bingo, kde si zasúťažili celé rodinky.

V stredu doobeda nasledoval opätovný výlet do Topoľčian, kde riaditeľke topoľčianskej Základnej školy na Škultétyho ulici pani Márii Bezákovej, ktorá nám bezplatne poskytla školskú telocvičňu na premiéru nového športu – hokej na elektrických vozíkoch. Pripravili sa dva tímy, ktoré medzi sebou zviadli priateľské simulované stretnutie. Najviac pochvaly sa dostalo Majkymu, prekvapil svojou hrou aj Tomáša, ktorý potvrdil, že nie je veľa hráčov, ktorí princíp tejto hry a stratégiu pochopia tak rýchlo. Žeby prvý talent na Slovensku? Uvidíme a ďakujeme Tomášovi Kramnému za predstavenie tejto hry, dodanie informácií a prospektov. Ktovie, možno práve OMD v SR túto hru na Slovensku spopularizuje:). Poobede nasledovalo súťažné dohrávanie spoločenských hier Bang a Osadníkov z Katany, kde sa v semifinálových a finálových bojoch viedli ostré súboje, nakoľko naši chalani sú veľmi šikovní. Podvečer sa uskutočnila od začiatku sľubovaná opekačka, spojená s posedením pri ohníku.

Vo štvrtok sme si pre naše tímy pripravili hľadanie keramických postavičiek ukrytých v okolí penziónu. Poobede sme pokračovali v tvorivých dielničkách. Mali sme k dispozícii hlinu, modelovali sme, či maľovali svietniky a hrnčeky. Neostali sme však bez športovej aktivity. Usporiadali sme si mini turnaj v bocci, športe, ktorý je v našej komunite veľmi rozšírený.

Klinec tohto dňa však bola nočná hra, ktorá sa začala po zotmení. Animátori a asistenti si vzali za úlohu, poriadne vystrašiť našich chalánov a ich rodičov, ktorí sa rozdelili do troch skupiniek. Aj sa nám to veru podarilo.

Čas neúprosne letel, ani sme sa nenazdali a mali sme tu piatok, ktorý sme opäť pojali troška športovejšie. Tento krát sa konal slalom, zameraný na zručnosť v ovládaní električáku a u asistentov schopnosť cúvania na dlhé trate. Chalani od Kertisovcov nám ukázali, ako sa má jazdiť, nenechali sa však zahanbiť ani ostatní. Nasledovala súťaž v kolkoch, kde sa o prvé miesto takmer pobili Ivko s Jankom, bolo to veľmi napínavé. Naše tímy sa asi prvý krát rozdelili a bojovali každý na inom fronte, chalani rozoznávali rôzne vône a asistenti dostali tento krát pekne do tela. Každý si išiel povinne pre poriadnu obuv a zábava sa mohla začať. Každý asistent musel prejsť slalom po lane, drevenom pni a umových pneumatikách, pričom sa nesmel dotknúť zeme nohou, ani inou časťou tela. Poobede sme dohrávali finálové súboje v bocci, bangu a osadníkoch. Po úspešnom zvládnutí súťaží nastal čas na zábavu. Áno, nehovoríme o ničom inom ako o diskotéke, ktorá sa uskutočnila v našej jedálni. To, že majú chalani na tancovanie dostatok síl sa ukázalo aj neskôr po polnoci, keď sa uskutočnila hromadná exkurzia diskotéky na Hrádzi, ktorá končila až ráno.

Sobotné ráno sa začalo viac než ukrutne. Nočný výlet zanechal na niektorých následky v podobe vynechania raňajok. Po prebudení sme sa vybrali na prechádzku k jazeru. Poobedie sa nieslo v duchu oddychu a to sme využili my asistenti

a animátori, na krátke zhodnotenie tábora. Večer sa konal rozlúčkový večierok, kde bol každý odmenený za svoje výkony počas celého tábora. Neskôr sme si spravili ďalšiu mini diskotéku a využili sme tento čas aj na výmenu fotiek a porozprávanie sa, keďže nie vždy bolo na to dostatok času.

Muselo to prísť a nikto, kto na našom tábore bol, si neprial skončiť práve v nedeľu. Pri raňajkách sa niesli jedálňou smutné povzdychy, prečo nemôže byť tábor ešte dlhšie, aspoň o ďalší týždeň. Po raňajkách

sme sa spoločne odfotili a nasledovali odchody domov. Nejdem opisovať, čo všetko sa vlastne udialo, ale každému z nás sa z Duchonky odchádzalo veľmi ťažko, nechýbali ani slzy. Vytvorili sme skvelú partiu, či išlo o nových ľudí, ktorí boli na tábore prvýkrát alebo nás, čo sme už nejaký ten tábor absolvovali. Vytvorili sa nové priateľstvá, ktoré nám už nik nevezme.

Chcem týmto poďakovať všetkým asistentom Majke, Mery, Rudymu, Stanke, Rastíkoví, Tomášovi, Klaudii, Carlosovi, mojim spoluanimátorom Mirke a Lacke, Adke a aj rodičom za to, že bol aj vďaka vám bol tento tábor SUPER, aj keď rezervy sa vždy nájdu, ale tie sa budeme snažiť v budúcnosti ešte viac zminimalizovať. Pre mňa osobne to bola zmena oproti minulým rokom a musím povedať, že veľmi príjemná zmena. Končím túto reportáž s nádejou, že o rok sa stretneme zas a párádne to roztočíme ;)

Mirec

NADÁCIA PRE DETI SLOVENSKA
CHILDREN OF SLOVAKIA FOUNDATION

**Za sponzorské dary
ďakujeme týmto subjektom
a jednotlivcom:**

- * MSC, s.r.o., Tvrdošín;
- * Penzión Remeselný Dvor, Tvrdošín;
- * Keramika KUBO, Tvrdošín;
- * Lekáreň Inspe, Tvrdošín;
- * Lekáreň – zdravotné stredisko, Tvrdošín;
- * Kvetinárstvo Baránek, Tvrdošín;
- * Drogeria Spoex, Tvrdošín;
- * Drogeria Cello, s.r.o., Tvrdošín;
- * predajňa ORANGE, Tvrdošín;
- * predajňa T-Mobile, Tvrdošín;
- * TESCO, Tvrdošín;
- * BauMax SR, spol. s r.o.,
- * IKEA Slovensko s. r. o.,
- * Albi spol. s r.o.,
- * Da Vinci s.r.o.,
- * I.D.C. Holding
- * Vinné pivnice Svätý Jur – Peter Chowaniec,
- * Vydavateľstvo Ikar a.s.,
- * Vydavateľstvo Slovart a.s.,
- * Reader 's Digest Výber.SR

Letné tábory sa mohli uskutočniť vďaka finančnej pomoci:

- * grantový program Raz Ročne spoločne, ktorý realizuje Nadácia pre deti Slovenska v spolupráci so spoločnosťami Tesa tape a HP
- * Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
- * zamestnanecký grantový program Dobré srdce Nadácie Tatra banky
- * grantový program Prekročme spolu bariéry Konta Orange
- * Slovenských elektrárne, a.s./ENEL.

Boccia sústredenie: Na kolesách k Olympii

**25.8. - 31.8. 2009,
Kúpele Nimnica**

Hlavným sponzorom letného sústredenia boccistov bola spoločnosť SIBAstav s.r.o. z Považskej Bystrice. Ďalšími sponzormi boli Sauer Danfoss a.s. a mesto Považská Bystrica. Print centrum Blue Bird poskytla hlavnú cenu, multifunkčnú tlačiareň pre víťaza Boccia Olymp cupu. K hlavnej cene Kúpele Nimnica poskytli pre víťaza poukážku na tri voľné vstupy s asistentom do termálneho bazéna.

Víťazom Boccia Olymp cupu sa stal Maťo Unčovský, na druhom mieste Stano Minárik a tretom Peter Hudeček. Sústredenia sa zúčastnilo 21 osôb, z toho 12 boccistov. Všetci sa počas sústredenia venovali tréningu boccie a rehabilitácii. Okrem jedného dňa sme mali každý deň bazén.

Popri tréningu sme si dopriali aj trochu relaxu, a to posedeniami v našej provizórnej klubovni, kde sme sa stretávali každý

večer pri spoločenských hrách a diskusiách krúžkoch.

Aby sme spoznali krásnu faunu Nimnickej priehrady, podnikli sme výlet loďou po povodí Váhu od Nimnice po Považskú Bystricu a späť.

Vďaka patrí všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na realizácii nášho sústredenia.

Stano Minárik

Dovolenkové VAU, 17. 9. 2009

Naše VAU sa opäť, po dvojmesačných prázdninách, dalo do pohybu. A keďže cez leto bol skoro každý z nás na dovolenke, či už v zahraničí alebo spoznával krásy prírody tu u nás na Slovensku, rozhodli sme sa, že si urobíme dovolenkové foto leto v spomienkach 17. septembra 2009.

Pripravili sme dataprojektor a notebook, ktorý prijímal všetky vaše USB kľúče naplnené fotografiami z vašich dovolení. Na chvíľu sme sa vďaka nášmu Lubkovi a Katke preniesli do bájneho Egypta, kde prežili pár pekných horúcich dní. Náš Tibi nás zaviedol na Kanárske ostrovy, kde bolo naozaj nádherne. Simka, Maroš a Zuzka prežili slnečné dni pri Slovenskom mori, ako sa hovorí Chorvátsku. Katka Rusňáková nám zas ukázala krásy slovenskej dedinky Zázrivá a Oravského hradu. Nimnické kúpele sme mohli vychutnávať vďaka boccistickému sústredeniu, ktoré

fotografiami zachytil Maťo Unčovský so svojím teamom. A tiež sme nezabudli na naše letné tábory na Duchonke. Takže celé poobedie sa dalo na čo pozerieť.

Svojou účasťou na našich VAU nás potešili naši mimobratislavskí členovia Danka s Vojtom, z Tatranskej Lomnice, Mirka Tarajová z Oravy, Mirka Gombárová z Trenčína a samozrejme naši stáli priaznivci VAUáci.

Tešili sme sa, že vás táto téma zaujala a prišli ste v takom hojnom počte.

Popri našom VAU sa uskutočnila aj oslava narodenín našej Zuzky Pilarčíkovej. Bola to oslava ako sa patrí, dobrá a pekná torta so viečkami nechýbala. Kto vie, čo si tá naša Zuzka želala, keď ich sfukovala:) Všetko pre Zuzku krásne prichystala jej mamina Evka a sestra Adka.

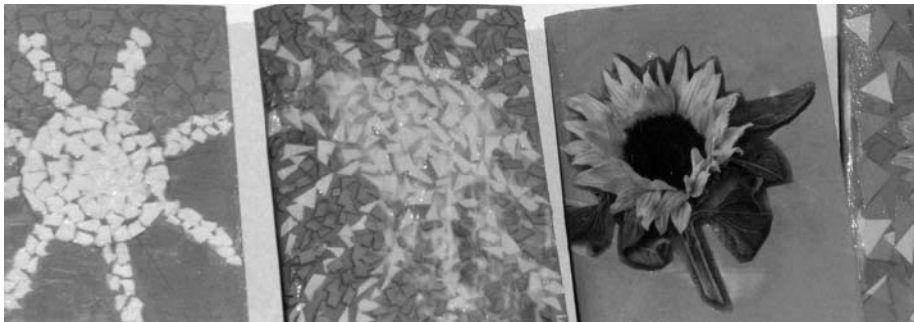

Ďakujeme aj pizzerii Amaretto, ktorá nám darovala päť chutných píz.

VAU – výroba papierovej mozaiky na zápisníky, 22.10.2009

Prešiel mesiac a opäť tu bol čas na naše - Vaše obľúbené VAU. Tentoraz sme si pre našich VAUákov pripravili výrobu mozaiky z farebných papierov na zápisníky, ktoré naozaj nenájdete nikde inde.

Čo sme na to potrebovali? Zápisník, farebný papier, nožnice, ceruzku, disperzné

lepidlo, štetec. Najprv sme si zápisník obalili do podkladového papiera, potom sme si naň nakreslili motív, ktorý sme chceli „vymozajkovať“. Na malé kúsočky sme si natrhali farebný papier, ktorý sme potom trpezlivo prilepovali na zápisník. Keď bola mozaika dokončená, celý zápisník sme pretreli disperzným lepidlom, pomocou štetca a tak sme dosiahli lesklý a celistvý efekt.

A originálne zápisníky boli na svete a boli naozaj rozmanité.

Príjemnú náladu nám spetrovalo aj naše obľúbené rádio Ozvena, ktoré hralo hity na želanie. Tiež nechýbal teplý čajík a kávička, ktoré sa nám aj veľmi zišli, pretože aspoň trochu nahradili teplom málo vykúrenú telocvičňu.

VAU – výroba vianočných guľí, 26.11.2009

Ako sa tak čas míňal, pomaly nám prišiel predvianočné obdobie. A kto by si svoj príbytok nechcel zútulniť peknými vianočnými dekoráciami a tak sme spolu s Gygy vymysleli, že vás naučíme vyrobiť si vlastnú vianočnú guľu.

Potrebovali sme na to polystyrénovú guľu, servítky s vianočnou tematikou, lak na parkety, bielu snehovú pastu, akrylové farby, štetec, fén, stužky na zavesenie gule. Na guľu sme opatrne prilepovali lakom na parkety servítku. Potom sme na všetky miesta, okrem servítky naniesli pomocou štetca snehovú pastu, takáto guľa sa musela vyfénovať, aby to všetko poriadne vyschlo. Potom sme guľu odéli do pekných vianočných farieb napr. zlatá, modrá, oranžová. Keď už bolo všetko zaschnuté,

cez dierku sme prevliekli stužku s mašľou a originálna vianočná guľa bola hotová. Žiadna nebola rovnaká a všetky rovnako krásne.

Verím, že vám tieto pekné vianočné ozdoby urobili radosť tak, ako mne. Nech vám pripomínajú čaro Vianoc, pohodu a pokoj.

Všetky tieto tri VAU sme uskutočnili v priestoroch telocvične Súkromnej základnej školy Waldorfská na Vihorlatskej ulici.

Už teraz Vás pozývame na februárové VAU, ktoré bude 27. februára 2010

Spracovala Lu.

Naši členovia v televízii

V priebehu druhého polroku 2009 odvysielali televízie dve pekné reportáže, v ktorých vystupovali aj naši členovia.

Príbeh rodiny Kertisovcov zo Stropkova a splnenie želaní ich troch chlapcov, ktorí majú duchenneovu svalovú dystrofiu, odvysielala televízia Markíza v relácii Modré z neba. Sen, ktorý pre nich vysnívala ich učiteľka, im umožnil odfotenie sa s našimi futbalovými reprezentantmi a návštevu zápasu Slovensko – Slovinsko. Celú reláciu si môžete pozrieť na linku: <http://video.markiza.sk/archiv-tv-markiza/modre-z-neba/34430>

DystroRozhovor s Gitkou Granecovou

Gitka Granecová patrí medzi dlhoročných a aktívnych členov Oemdečka, dlhé roky pomáhala a viedla Revíziu komisiu. Tento rok, zo zdravotných dôvodov, ukončila vedenie komisie, patrí jej naše úprimné poďakovanie za všetku prácu pre Oemdečko a osobitne za jej zodpovedný prístup k robote.

Kde si bola a čo si robila do roku, keď si vstúpila do OMD?

V 13 rokoch mi diagnostikovali svalovú dystrofiu. ZŠ som absolvovala v Záhorskej Bystrici. Po skončení SŠ ekonomickej na Mokrohájskej som robila mzdovú účtovníčku u nás na JRD. Po autonehode v roku 1975 som zostala na vozíku. Potom som pracovala už len doma, skladala som štipce a prepisovala texty na písacom stroji. V r. 1994 som absolvovala počítačový kurz, ktorý organizoval ako prvý SZTP pre telesne postihnutých. Tento kurz mi veľmi pomohol naštartovať sa. Po získaní certifikátu z počítačového

kurzu, som sa zamestnala ako účtovníčka u živnostníkov. V tom čase ma zároveň oslovila p. Gričová, či by som neprevzala funkciu hospodárky po p. Kráľovi vo vznikajúcom sídle OMD v Bratislave. Chvíľu som pôsobila vo výbore OMD a následne v revíznej komisii. Kvôli môjmu zhoršujúcemu zdravotnému stavu som musela pracovnú činnosť ukončiť. Popri zamestnaní som začala pomáhať dobrovoľným hasičom v Záhorskej Bystrici ako tajomníčka a pokladníčka, čo robím doteraz. Som dlhoročná členka OMD ešte pred jej vznikom v pôvodnom SZTP.

Prezraď niečo zo svojho súkromia... kde bývaš?

Som toho času rozvedená, bývam v RD po rodičoch v Záhorskej Bystrici, spolu so sestrou a švagrom. Využívam služby osobnej asistencie. Rada chodievam na nákupy, prechádzky, na „kultúru“, rôzne výstavy, na čo využívam prepravnú službu.

Ako si predstavuješ ideálnu dovolenku?

Ideálnu dovolenku si viem predstaviť v kúpeľoch Veľké Losiny na Morave. Tieto kúpele som v minulosti viackrát navštívila a bola som veľmi spokojná s celodennou starostlivosťou a úrovňou služieb.

Dovolenku si viem predstaviť aj pri mori v bezbariérovom hoteli s výhľadom na more, napríklad v Chorvátsku.

Rada čítaš? Čo čítaš momentálne?

Áno, rada čítam hlavne časopisy, noviny. Momentálne čítam knihu, ktorú som čítala asi pred 20 rokmi, ale už som zabudla o čom bola, tak som si to chcela pripomenúť. Volá sa Korene od Alex Haley. Je to rodinná sága o jednej černošskej rodine, ktorú zobrali do otroctva.

Tvoj zdravotný stav Ti už nedovolí šoférovať, ale prezraď, aká si bola šoférka a aký vozový park si vystriedala?

Šoférovala som rada, bol to pre mňa taký relax. Bola som zodpovedná šoférka. Šoférovala som od 18-33 rokov. Mala som dvoch trabantov.

Oblíbená hudba, farba, film, jedlo?

Mám rada skupinu ABBA, tiež nepohrdnem záhoráckymi a moravskými ľudovkami.

Páčia sa mi jemné pestré pastelové farby, napríklad bledomodrá, staroružová. Páčia sa mi európske filmy, mám rada anglické a nemecké detektívky. Medzi moje obľúbené jedlo patrí fazuľová polievka so širokými rezancami a zemiakové placky, tie môžem jesť každý deň :)

Pozeraš Superstar? Koho favorizuješ?

Nie, nezvyknem pozerieť, zdá sa mi to už také okukané. Takže nemám favorita.

Čo Ťa v poslednej dobe najviac potešilo?

Potešila ma milá rozlúčka z OMDákmi na VV keď som ukončila funkciu predsedníčky revíznej komisie. Spolu sme si pekne posedeli, dostala som peknú kyticu a krásnu vázu.

Skús zhodnotiť uplynulý rok s pohľadu OMD, veď ako predsedníčka revíznej komisie máš plné právo:-)

V tomto roku prišli noví ľudia, nové posily, nové názory, treba ich trochu zosúladiť a vybrať to najlepšie riešenie. Podľa môjho názoru má OMD bohatú činnosť. Myslím, že OMD sa dosť zviditeľnilo v médiách, hlavne vďaka DBM. Trochu mi chýbala predsedníčka, jej autorita a hlavne nové priestory.

OMD chcem poďakovať, že mi umožnilo zúčastniť sa rekondičných pobytov, stretnutí a táborov a dúfam, že v tom budeme pokračovať a znovu sa stretnem s priateľmi a známymi, ktorých mám vďaka OMD po celom Slovensku.

Do nového roka prajem OMD nové vhodné priestory, veľa sily a dobrých nápadov.

Ešte klasická otázka na záver každého Dystrorozhovoru. Vieš číslo svojho členského preukazu? Sleduješ Dystrolotériu? A vyriekni 6 šťastných čísiel..

Áno, myslím, že by to malo byť číslo 50. Vyrieknuté šťastné čísla: 8, 112, 219, 322, 449, 554

Ďakujeme za rozhovor a prajeme pevné zdraviečko a ešte veľa síl a radosti v živote.

Príjem z osobnej asistencie podlieha dani z príjmu

Osobná asistencia je podľa § 6 ods. 2 písm. b) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov príjmom z činností, ktoré nie sú živnosťou ani podnikaním.

Daňové priznania

* Daňové priznania za rok 2009 sa budú podávať na nových tlačivách platných pre rok 2009 vykazovaných už iba v mene euro. Všetky sumy sa uvádzajú v eurách.

- * Tlačivá daňového priznania za rok 2009 sa menia, použijú sa tlačivá vydané MF SR č. 025733/2008-72.
- * Daňovník nie je povinný podať daňové priznanie za rok 2009 vtedy, ak jeho zdaniteľné príjmy za rok 2009 nepresiahli sumu 2012,85 €.
- * Nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka v roku 2009 je vo výške 4 025,70 €.
- * Daňový bonus je 235,92 € na jedno vyživované dieťa. O túto sumu si môže daňovník znížiť vypočítanú daň.
- * Vzniknutá daň na úhradu sa zaokrúhli na eurocenty nadol, t.j. na dve desatinné miesta nadol (v prospech daňovníka).
- * Daň sa nevyrúbi a neplatí, ak za zdaňovacie obdobie nepresiahne daň 16, 60 €.
- * Daňové priznanie je potrebné podať do 31.marca 2010.

Paušálne daňové výdavky

Môže si uplatniť osobný asistent daňové výdavky vo výške 40%? ÁNO!!!!!!

- * Príjem z osobnej asistencie patrí do tých druhov príjmov, na základe ktorých si podľa §6 ods. 10 môžu uplatniť daňový výdavok vo výške 40%
- * Daňovník, ktorý si uplatní daňový výdavok, ho nemusí preukazovať
- * Daňovník si dosiahnutý príjem z osobnej asistencie zníži o 40%
- * V prípade, že si asistent platil aj povinné poistenia (napr. zdravotné poistenie) môže si príjem znížiť aj o súhrn zaplateného poistného.

S vyplnením daňových priznaní vám pomôžeme a takisto zodpovieme ostatné otázky ohľadne ich podávania. Neváhajte a kontaktujte nás v kancelárii telefonicky alebo mailom.

Spolupráca na projekte s Centrom na podporu študentov so zdravotným postihnutím UK v Bratislave

Agentúra osobnej asistencie sa ako partnerská organizácia spolupodieľala na projekte Ako úspešne študovať na vysokej škole, ktorý viedla PaedDr. Elena Mendelová, CSc, riaditeľka centra.

V rámci projektu sa od 24. do 27. 10. 2009 v bezbariérovom penzióne Karolína v Cíferi, konalo sústredenie študentov stredných škôl so zdravotným postihnutím, ktorí chcú študovať na vysokých školách v Bratislave. Zúčastnilo sa ho cca 20 mladých ľudí s telesným aj zmyslovým postihnutím, medzi študentami boli nevidiaci aj nepočujúci. V nedeľu 25. 10. zastupovala našu agentúru Mária Duračinská s prednáškou Osobná asistencia – teória a prax, Silvia Petruchovej sa zúčastnila následnej diskusie a podielala

sa so svojimi skúsenosťami na vysokej škole. V utorok 27. 10. 2009 sa konala tlačová konferencia, na ktorej nás zastupovala Andrea Paulínyová.

Výstupom projektu sú 2 informačné brožúrky o osobnej asistencii, na ktorej písaní sme participovali a o kompenzačných pomôckach a asistenčných technológiách, obidve z pohľadu študenta VŠ.

Sú dostupné aj v elektronickej forme. V prípade, že zvažujete vysokoškolské štúdium alebo ste na nejakú fakultu už prijatý, môžu vám pomôcť aj tieto dve útle brožúry. V prípade záujmu kontaktujte OMD alebo PaedDr. Elenu Mendelovú.

Projekt bol finančne podporený Accenture nadačným fondom v Nadácii Pontis.

Viac informácií a kontakty www.cezap.sk

ŠKOLSTVO: VŠ by mali zdravotne postihnutým uchádzačom vytvárať viac podmienok

Aj napriek tomu, že zdravotne postihnutí stredoškólační majú právo uchádzať sa o vysokoškolský diplom a študovať po splnení podmienok na akejkolvek vysokej škole (VŠ), stále musia čeliť bariéram. Na Slovensku existujú zatiaľ len dve špecializované podporné pracoviská. Tie fungujú na bratislavskej Univerzite Komenského a Technickej univerzite v Košiciach. Adaptované počítačové stanice pre študentov so zrakovým a zdravotným postihnutím zriadili aj na niektorých ďalších fakultách Katolíckej univerzity v Ružomberku, Prešovskej univerzite, Trnavskej univerzite a Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici.

"Je morálnou povinnosťou každej verejnej vysokej školy, poskytnúť vzdelanie všetkým uchádzačom, ktorí spĺňajú predpoklady na vysokoškolské štúdium, a teda aj študentom s postihnutím," povedal TASR prorektor UK pre študijné otázky Ján Pekár. UK, ktorá sa už viac ako 16 rokov orientuje na podporu postihnutých študentov, podľa neho robí všetko preto, aby im vytvorila prostredie pre nerušené štúdium.

Pomoc zahŕňa bezbariérový prístup do budov UK, podporné centrum pri domácom učení, poskytovanie tlmočníkov do znakovkej reči, či ubytovanie. "UK poskytuje študentom s postihnutím prednostné ubytovanie na internáte, bez ohľadu na vzdialenosť bydliska a bez ohľadu na študijné výsledky, ktoré dosiahli," podčiarkol Pekár.

"Keď príde vozičkár na VŠ, kde je všetko barierové, nemôže to zruinovať univerzitu, ale treba hľadať jednoduchšie riešenie, napríklad debarierizovať jeden vstup a sprístupniť aspoň dve učebne," konštatovala pani Mendelová, riaditeľka podporného centra UK. Podľa nej VŠ treba stále tlačiť do toho, aby pre uchádzačov s postihnutím vytvárali podmienky. Na druhej strane upozornila, že aj zdravotne postihnutí adepti by zároveň mali zväziť predpoklady na vybraný študijný odbor. Veľkú pomoc im aj počas štúdia môžu poskytnúť osobní asistenti. "Sú takými predĺženými rukami a nohami pre človeka s ťažkým postihnutím," vysvetlila TASR Andrea Paulínyová z Organizácie muskulárnych

dystrofikov, ktorá zároveň vedie Agentúru osobnej asistencie. Asistentom môže byť podľa Paulínyovej každý, kto je svojprávný a plnoletý, nemusí byť pritom ani špeciálne vzdelaný“.

"Mne to konkrétne pomohlo v tom, že som v sebe podporila odhodlanie, ísť na vysokú školu, lebo tu sme sa od koordinátorov dozvedeli veľa informácií," povedala TASR Viera z Trnavy, tretiačka na pedagogickej strednej škole. Ako dodala, musí ešte zväziť, na ktorej VŠ bude pokračovať, prihliadať však bude na bezbariérový prístup a spolieha sa tiež na asistenta.

UK zorganizovala od 24. do 27. októbra štvordňové sústreďenie pre stredoškóľakov so zdravotným postihnutím. Počas neho mohli napríklad navštíviť niektoré prednášky, dozvedeli sa o konkrétnych študijných programoch. Podľa Mendelovej stretnutie so stredoškóľakmi, ktorí chcú zasadiť do vysokoškolských lavíc, prispelo aj k zmonitorovaniu ich potrieb. Na vysokých školách pomáha zdravotne postihnutým špeciálny koordinátor. Ten napríklad navrhuje alternatívy, identifikuje potreby a limity postihnutých študentov, tiež kontaktuje iné organizácie, ktoré im môžu pomôcť.

Testovanie zdravotne postihnutých študentov v rámci prijímacieho konania sa odlišuje len tým, že majú na vypracovanie úloh a otázok viac času.

**Tlačová správa TASR, autor: TAKA
Bratislava 27. októbra 2009**

Bez bariér

Druhý polrok 2009 priniesol vysokoškolským študentom s telesným postihnutím v Bratislave pozitívne

zmeny. K dvom bezbariérovým izbám na internáte Švédske domky v Karlovej Vsi pribudli dve bezbariérové apartmány v študentskom domove Mlyny v Mlynskej doline. Ku koncu roka sa opäť ubytovacie kapacity rozrástli – pribudol ďalší bezbariérový apartmán pre troch študentov s postihnutím, tento krát na internáte Družba.

Najväčší internát prispôbili študentom s postihnutím

Študentský domov Mlyny vo vysokoškolskom meste Ľudovíta Štúra v Bratislave zrekonštruoval ubytovacie priestory pre potreby študentov so zdravotným postihnutím.

Študentský domov Mlyny vo vysokoškolskom meste Ľudovíta Štúra v Bratislave zrekonštruoval ubytovacie priestory pre potreby hendikepovaných študentov. Investícia, za pomoci ktorej sa prestavali bývalé sklady a internátne chodby, sa vyšplhala na 120.000 € (3,6 milióna Sk) a financovala sa z vlastných zdrojov zariadenia.

Ako uviedol riaditeľ študentského domova Mlyny Róbert Gula, cieľom projektu bolo vytvoriť adekvátne podmienky pre hendikepovaných študentov, aby sa vedeli integrovať do bežného života. Dva nové apartmány, ktoré sú vybudované na štvrtom a šiestom poschodí, v tejto súvislosti spĺňajú požadované štandardy.

Šitý na mieru

Podľa Gulových slov je "projekt šitý na mieru", pretože izby boli navrhované po konzultáciách s Podporným centrom

zdravotne postihnutých, ako aj s hendikepovanými študentmi, aby boli pre nich maximálne praktické a komfortné. "Izba je blízko výtahu, nie sú tu veľké bariéry a schody. Hoci som si v živote zvykol na rôzne prekážky, takto je to oveľa jednoduchšie," uviedol zrakovo postihnutý študent z Veľkého Krtíša, ktorý má zároveň aj pohybový hendikep.

"K debarierizácii priestorov sa pristúpilo aj napriek kríze, kedy sa ťažko zháňajú prostriedky. Aj napriek tomu sa projekt veľmi rýchlo zrealizoval počas letných prázdnin," uviedla Elena Mendelová z Podporného centra pre zdravotne postihnutých študentov pri Univerzite Komenského.

Apartmány pribudnú

"Do budúcnosti uvažujeme, že pridáme ďalšie apartmány na každom párnom podlaží," avizoval Gula. Doplnil, že všetky práce, prevažne estetického charakteru, by mali byť dokončené zhruba do jedného mesiaca.

Dve bezbariérové izby - švédske domky sa nachádzajú aj pri internátoch Družba. V študentskom domove Mlyny boli doteraz iba bezbariérové sociálne zariadenia pri átriových domčekoch, ktoré sú v areáli internátneho mestečka.

Článok prevzatý z www.sme.sk

Autor: TASR, 28. 9. 2009

Družba vybuodovala izby pre hendikepovaných študentov

Zdravotne postihnutým študentom sa zvýši komfort bývania vo Vysokškolskom internáte Družba UK v Bratislave (VI Družba) aj vďaka novému bezbariérovému apartmánu. K dvom bezbariérovým izbám na Švédskych domkoch najnovšie pribudol špeciálne vybavený apartmán s dvomi izbami pre troch študentov. Apartmán za účasti vedenia internátu a zástupcov hendikepovaných študentov slávnostne otvoril v decembri František Gahér, rektor Univerzity Komenského v Bratislave.

"Je to maličká vec, ale pre tých, ktorí ju budú využívať, veľmi cenná," uviedol Gahér, ktorý zároveň dodal, že je našou morálnou povinnosťou pomáhať študentom so zmenenými schopnosťami.

Apartmán vznikol rekonštrukciou klasickej študentskej bunky na prvom poschodí budovy D1 VI Družba. V dvoch izbách apartmánu môžu byť ubytovaní traja zdravotne postihnutí študenti, čo je zatiaľ postačujúca kapacita, keďže na internáte v súčasnosti bývajú len traja študenti so špeciálnymi ubytovacími potrebami.

Vybavenie izieb, sociálneho zariadenia a kuchynky je nadštandardné a spĺňa všetky požiadavky, vrátane estetických. Okrem moderného nábytku sa tu nachádza elektrický sporák, chladnička i mikrovlnná rúra. Vybavenie a príslušenstvo zabezpečoval internát po konzultáciách a odporúčaní Centra podpory študentov so zdravotným postihnutím UK. „Som presvedčený, že budovanie

bezbariérových apartmánov pre telesne postihnutých študentov na Univerzite Komenského v Bratislave bude príkladom a motiváciou aj pre ďalších poskytovateľov študentského ubytovania pre telesne postihnutých, uviedol Ivan Daňo, riaditeľ internátu Družba. Okrem apartmánu vybudoval VI Družba aj dva bezbariérové prístupy k budove D1 a k objektu Kongresového centra a stravovacích služieb VI Družba UK. Budovanie týchto objektov trvalo šesť týždňov. Náklady na stavbu bezbariérového apartmánu vrátane zariadenia a prístupov vo výške 33 595,88 € hradili VI Družba z vlastných zdrojov.

V budúcnosti sa ešte plánuje dobudovanie bezbariérových vstupov do budovy D1 a Kongresového centra a stravovacích služieb a na I. poschodí Kongresového centra.

Zdroj: www.uniba.sk a bratislava.sme.sk

Štátne sociálne dávky

Vianočný príspevok k dôchodku

Výška vianočného príspevku bude závisieť od výšky dôchodku, preto budú priznávané 3 druhy príspevku v rôznej sume. Platí, že poberatelia najnižších dôchodkov dostanú vianočný príspevok v najvyššej sume. **Zmena oproti minulému roku** je vo výške maximálneho dôchodku, kedy sa príspevok ešte prizná. Kým minulý rok hranicu predstavoval dôchodok vo výške 401, 25 €, tento rok sa príspevok vypláca do limitu 433, 90 €.

Vianočný príspevok dostanú poberatelia starobného, predčasného starobného, invalidného, vdovského, vdoveckého a sirotského dôchodku. Vianočný príspevok bude vyplácať Sociálna poisťovňa automaticky spolu s decembrovým dôchodkom.

Výška vianočného príspevku

Výška dôchodku v €	Výška príspevku v €
Do 144, 70 (do 4 359 Sk)	66, 39 (2 000 Sk)
Od 144, 80 do 289, 30 (od 4 362 do 8 715, 5 Sk)	58, 09 (1 750 Sk)
Od 289, 40 do 433, 90 (od 8 718, 5 do 13 071, 7 Sk)	49, 80 (1 500 Sk)

Spracované podľa článkov v médiách (denník SME, Nový čas)

Valorizácia - zvýšenie dôchodkov od januára

Dôchodkové dávky v roku 2010 sa zvyšujú o 3,05 % od 1. januára 2010.

opatrenie MPSVAR z 21. 10. 2009

Zvýšený rodičovský príspevok

Od januára 2010 sa budú rodičovské príspevky vyplácať v dvoch rozdielnych sumách.

Vyšší rodičovský príspevok v sume 256 €

Nárok na tento zvýšený príspevok má osoba, ktorá pred rodičovským príspevkom **poberala materské** – tzn. bola v období 2 rokov pôrodom nemocensky poistená najmenej 270 dní. Podmienkou však je, že rodič počas poberania rodičovského príspevku **nesmie vykonávať zárobkovú činnosť**. Pod tým sa rozumie, že nemôže byť v pracovnom pomere, nemôže pracovať na dohodu o vykonaní práce alebo o pracovnej činnosti, nemôže mať živnosť.

Ak rodič ostane pracovať napr. na dohodu, stratí nárok na rodičovský príspevok úplne, teda nebude ho poberať vôbec. Rodič bude mať nárok len na príspevok na starostlivosť o dieťa v oveľa nižšej sume. Táto úprava teda prináša zmenu oproti dnes platnému stavu, keď zákon o rodičovskom príspevku pozná výnimku – za zárobkovú činnosť na účely poberania rodičovského príspevku nepovažuje práce na dohodu.

Po 1. januári 2010 je potrebné o zvýšený príspevok požiadať na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, podľa miesta bydliska.

Zvýšený príspevok bude rodič dostávať od januára 2010 až do mesiaca, v ktorom dieťa dosiahne 2 roky.

Zvýšený rodičovský príspevok by malo poberať spolu 29 770 rodičov.

Rodičovský príspevok v pôvodnej výške 164, 22 €

Poberať ho budú rodičia, ktorí pred narodením dieťaťa nepracovali alebo si neplatili nemocenské poistenie. Ide o matky – študentky, nezamestnané ako aj tie, ktoré síce pracovali, ale menej ako 270 dní za posledné dva roky pred pôrodom.

Príspevok v pôvodnej výške by malo poberať 97 790 rodičov.

K zákonu o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia

Peňažný príspevok na revíziu zdvíhacieho zariadenia a batérie

V spleti nových paragrafov, ktorými sa pomaličky „prehryzkávame“ od začiatku tohto roka, kedy nadobudol účinnosť zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, č. 447/2008 si mnohí nevšimli dve pozitívne zmeny.

Peňažný príspevok na revíziu

Prvá je možnosť, získať peňažný príspevok na revíziu, t. j. kontrolu funkčnosti zdvíhacieho zariadenia. Táto informácia je dôležitá predovšetkým pre tých, ktorým dôsledky

postihnutia pomáha prekonávať šikmá alebo zdvižná schodisková plošina, výtah, schodolez a stropný zdvihák. Tieto zariadenia by z dôvodu bezpečnosti mali byť pravidelne kontrolované. Pre nedostatok financií, mnohí o kontrolu funkčnosti zariadenia – revíziu – nežiadali.

Nový zákon v §32 Peňažný príspevok na opravu pomôcky v odseku 3) v prvej vete uvádza, že: „*Oprava pomôcky je vykonanie zásahov na pomôcke alebo jej časti, ktorými sa zabezpečí výmena nefunkčných častí, opotrebovaných častí alebo častí s prekročenou životnosťou, alebo kontrola funkčnosti zdvihacieho zariadenia.*“

Tí užívatelia zdvihacích zariadení, ktorí majú záujem o vykonanie kontroly funkčnosti zdvihacieho zariadenia, si požiadajú o peňažný príspevok na opravu pomôcky. Od firmy, ktorá zariadenie dodala alebo montovala si vyžiadajte doklad o cene tejto služby a spolu s ostatnými dokladmi, ktoré od vás bude príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vyžadovať, doručte na odbor posudkových činností.

Peňažný príspevok na batérie

Ďalšia pozitívna zmena, ktorú nový zákon ponúka, je možnosť požiadať si o opravu elektrického vozíka alebo inej pomôcky, ktorá vyžaduje používanie batérií vtedy, keď tieto stratia funkčnosť, t. j. vybijú sa. Doposiaľ to nebolo možné, nakoľko strata funkčnosti batérií sa nepovažovala za opravu.

Nový zákon v § 32 Peňažný príspevok na opravu pomôcky v odseku 3) v druhej vete uvádza, že: „Pomôcka vyžadujúca opravu na účely peňažného príspevku na opravu pomôcky nie je pomôcka, ktorá prestala plniť svoj účel z dôvodu nefunkčnosti napájacích batérií alebo akumulátorov s kapacitou do 10 Ah (ampérhodina).“

Z uvedeného textu vyplýva, že na zariadenia, ktoré používajú batérie s kapacitou vyššou ako 10 Ah, si ich užívatelia môžu požiadať o peňažný príspevok na opravu pomôcky a z tohto príspevku financovať kúpu nových batérií. Samozrejme, že ide o zariadenia, ktoré boli zakúpené z príspevku na kúpu pomôcky, podľa zákona o sociálnej pomoci (do 31. 12. 2008) alebo podľa zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia účinného po 1. 1. 2009.

O pomôckach

Milí čitatelia, prvýkrát vám prinášame veľmi praktickú samostatnú rubriku O pomôckach, v ktorej vás budeme nepravidelne informovať o všetkom, čo súvisí s našimi nenahraditeľnými vozíkmi, zdvihákmi a inými technickými výdobytkami našej modernej doby.

Výstava kompenzačných pomôcok Rehaprotex 2009 v Brne

Dňa 21.10. 2009 sme navštívili v 4-člennej partii ľudí z centrálne OMD výstavu pomôcok v Brne. Betónová cesta od hraníc do Brna (diaľnica) nás poriadne vytriasla, ale

navigačné tabule nás bezpečne priviedli na výstavisko. Hneď pri prízjazde nás prekvapili milí pracovníci a v tomto duchu sa to nieslo celým podujatím.

Priestory výstaviska sa nachádzajú na rozsiahlom pozemku, skladajú sa z niekoľkých veľkých hál a súběžne tam prebiehali ďalšie dve výstavy. Samozrejme, že toto miesto bolo bezbariérové, k dispozícii bolo veľké miesto pre manipuláciu s vozíkom a tiež sa v priestoroch výstaviska nachádzalo dostatok bezbariérových toaliet. Pohybovalo sa tu veľa ľudí používajúcich elektrické vozíky. Nevýhodou bolo, že medzi halami bolo treba prechádzať cez vonkajšie priestory. Trochu slabšia bola úroveň bufetov, ale inak bola výstava dobre zorganizovaná a zaujímavá.

Pomôcky prezentovali firmy pôsobiace v Čechách ale i veľa iných z krajín ako sú Nemecko, Holandsko či Francúzsko. Videli sme tu množstvo rôznych druhov vozíkov, skútrov, zdvíhacích zariadení, pomôcok na osobnú hygienu ale v ponuke bolo i množstvo liečebných a kúpeľných pobytov.

Asi najviac z celej výstavy nás zaujal nový český prototyp vozidla Elbee, ktorý umožňuje človeku pohybovať sa na vozíku, sedieť a riadiť vozidlo priamo na svojom vozíku.

Unikátnosť vozidla spočíva predovšetkým v spôsobe nástupu do vozidla – k tomu slúžia predné odklopné dvere, ktorými je možné vojsť aj s vozíkom, ten vnútri zafixovať a diaľkovým ovládaním opäť dvere zatvoriť. Vozidlo poskytuje možnosť individualizácie ručného ovládania. Vozidlo bude uvedené na trh v roku 2010 a český občania si ho budú môcť zakúpiť z peňažného príspevku na osobné motorové vozidlo.

Viac informácií na <http://www.elbee.cz/>
Okrem výstavy kompenzačných pomôcok sa tu konala aj veľká prezentácia mimovládnych neziskových organizácií a chránených dielní a tiež ukážka vodiacich a asistenčných psov.

Spomedzi týchto organizácií nás veľmi zaujalo občianske združenie Adrenalin bez Bariér, ktoré organizuje voľnočasové a adrenalínové akcie pre ľudí na vozíkoch. Vo svojej ponuke má napríklad rafting, tandemové zoskoky, lyžovanie, vodné lyžovanie alebo štvorkolky. Na vlastné oči sme mali možnosť vidieť prvý český prototyp motoriky na ručné ovládanie s pomocnými kolieskami. Viac informácií na:

<http://www.adrenalinbb.cz>

Alena Hradňanská, Lucia Miklášová

Výstava Slovmedica a NON HANDICAP 2009

V rámci výstavy sa uskutočnili aj dva semináre, ktoré v rámci výstavy organizovala Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR. Semináre sa konali 25. 9. 2009 v piatok na témy „Aktuálna sociálna legislatíva“ a skúsenosti z implementácie zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, zákona 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciách ťažkého zdravotného postihnutia a o postupe prípravy ratifikácie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. **"Podpora mobility osôb so zdravotným postihnutím"** sa venovala bezbariérovému turizmu a projekt chránenej dielne AV Mobilita. A na záver, zapíšte si do kalendára - v roku 2010 sa špecializované výstavy Slovmedica a NON HANDICAP budú opäť konať v bratislavskej Inchebe v termíne 7. až 9. 10. 2010.

Nové služby motoristom s postihnutím: AV Mobilita

Špecializovaná chránená dielňa AV Mobilita, s.r.o. začala svoju činnosť v septembri 2009 a je zameraná na komplexné motoristické služby pre hendikepovaných ľudí v rámci celého územia Slovenska. Svojim návštevníkom ponúka predajné a servisné služby, predaj vozidiel s prestavbami, prvú pomoc na cestách, autoškolu pre hendikepovaných záujemcov a mnohé iné. Služby dotvára non - stop call centrum, ktoré poskytuje poradenské a sprostredkovateľské služby, ktoré je možné kontaktovať v dňoch pracovného voľna a v noci na bezplatnej linke 0800 102 103. Firma AV Mobilita, s.r.o. má sídlo v Dúbravke v Bratislave, kde má aj výstavný salón. Viac na www.avmobilita.sk

Reportáže z dovolenky

Dovolenka v kúpeľoch Brusno

Ani sme sa nenazdali a dovolenkové obdobie nám už klope na dvere. Je to čas, kedy väčšina z nás premýšľa, ako čo najlepšie strávi horúce letné dni. Niektorí sa rozhodnú navštíviť prímorské letoviská, iní skôr dajú prednosť dovolenke v našej rodnej vlasti. Ja, spolu s mojou rodinou veľmi radi obdivujeme krásy Slovenska. Preto sme sa rozhodli, že aj tohtoročnú dovolenku strávime v našej domovine. Strávili sme ju v kúpeľnej obci Brusno. Táto obec sa nachádza 20- 30 kilometrov za Banskou Bystricou. V kúpeľoch sa liečia hlavne pacienti s poruchami tráviaceho traktu, obličiek, pečene, kardiovaskulárnych chorôb, ale aj choroby pohybového ústrojenstva. Boli sme ubytovaní v liečebnom dome Poľana. Liečebný dom má aj tri bezbariérové izby s možnosťou ubytovania troch osôb a dokonca lekársku pohotovostnú službu. Pre vodičkára je tam široký prístup aj všetky vstupy. Ostatné izby sú jednolôžkové alebo dvojlôžkové. V budove sa nachádzajú tri výtahy, je v nich dostatok priestoru pre užívateľov mechanických, ako aj elektrických vozíkov. Počas pobytu v tomto zariadení sme absolvovali rôzne procedúry, ako napríklad klasická masáž, parafínové zábaly, perličkový kúpeľ. Odporúča ich lekár liečebného domu. Poskytuje ich odborne vyškolený personál. Všade sa stretávate s veľmi príjemnými ľuďmi, ktorí sú ochotní pomôcť. Ponúkajú výbornú stravu vo forme bufetových

stolov. V rámci oddychu a voľného času po procedúrach za pekného počasia sme chodili každý deň na prechádzky. Väčšinou viedli k trom prameňom, z ktorých vyvierala liečivá voda. Pramene sa volali Ondrej, Paula, Ďumbier.

A čo dodať na záver môjho písania? Asi len toľko, že to bola zatiaľ moja najkrajšia dovolenka, akú som v živote mala možnosť prežiť. Pobyt v tomto krásnom prostredí v horách stredného Slovenska, s príjemnými ľuďmi okolo seba, všetkým len odporúčam. Príjemné čítanie.

Miriám Dobrotková

Dovolenka v Chorvátsku

Čau OMDáci,

všetkých srdečne pozdravujem.

Chcem sa vám prihovoriť milou spomien-

kou na krásnu letnú dovolenku, strávenú s mojou rodinou a rodinou Matúša Jakuba na ostrove Rab v Chorvátsku. Obojvaja sme dystrofici, vozičkári. Matúš v Chorvátsku dovolenkuje už niekoľko rokov a teraz sme sa pridali aj my. Musím sa priznať, že na dovolenku sme cestovali aj s obavami, či naozaj bude ubytovanie bezbariérové, nakoľko po Matúšových skúsenostiach Chorváti považujú za bezbariérovosť aj 2-3 schody do apartmánu a 50-ky dvere na soc. zariadenie :). No po príchode na miesto sme boli milo prekvapení. Samotná cesta na ostrov Rab, cca. 900 km, nám ubehla bez problémov, cestovali sme koncom júna, tesne pred začiatkom sezóny, takže žiadne zápchy a po asi 10 h jazdy sa pre nás naskytl úžasný pohľad na more z hory Vratnik, potom presun na trajekt a o hodinu sme už parkovali vo dvore apartmánu. Milé privítanie majiteľa, ktorý je veľmi ústretový a ochotný stále s úsmevom poradiť a pomôcť. Súčasťou ubytovania je bazén s elek. zdvihákom, ktorým vás majiteľ pohodlne presunie do bazénu. Jednotkou pre mňa bol vozík do vody, ktorým ma manžel dostal z brehu do vody, kde sa len sklúznete do vody, alebo len pohodlne sedíte a ste na prechádzke v mori. V ostatných apartmánoch boli ubytovaní Holanďania, Nemci, Česi všetko vozičkári. Po večeroch spolu s Dickom - majiteľom pri dobre ugrilovanej klobáske, slaninke a hruškovici sme našli témy, ktoré nás spájajú a bolo to veľmi príjemne a milé. 8 dni ubehlo veľmi rýchlo, more, slnko, večerné prechádzky pri západe slnka, príjemné kaviarničky a pizza „Fruti di mare“ s plodmi mora. Starobylé mesto Rab plné turistov, obchodíky so suvenírmi, krásna katedrála, pravá jadranská

zmrzlina, to všetko a možno oveľa viac nás utvrdilo v tom, že by sme sa tam o rok radi vrátili. Aspoň v takom zdraví a s priateľmi, ktorým to toho roku nevyšlo.

Samozrejme musím dodať, že nie všetko bolo ideálne, napr. cesta k moru, bol tam jedno dosť nepríjemné stúpanie, dlhé cca. 40-50 m, kde si naši asistenti trochu „zamakali“, predsa už tých kíl je trochu viac :) a druhá vec, čo mi vadila, bola veľkosť najbližšej pláže. Bola síce z malých

kamienkov, čo bolo dobré, no bola dosť malá, čiže ak sme si trochu prispali, už sme nenašli dobré miesto. Na druhej strane musím dodať, že do vzdialenosti cca. 5-8 km od apartmánu bolo na výber veľké množstvo iných pláží a to klasických s veľkými betónovými platňami, alebo s malými kamienkami, ale aj pieskové pláže s veľmi pozvoľným klesaním vhodným pre malé deti, akých v Chorvátsku veľa nenájdete..

Na záver chcem dodať, že i napriek uvedeným nedostatkom, ktoré sa týkajú viac menej okolia ako samotných apartmánov, všetkým, ktorí majú v úmysle absolvovať dovolenku v Chorvátsku a zháňajú bezbariérové ubytovanie, tieto apartmány vrelo odporúčam. Viacej o týchto apartmánoch si môžete nájsť na stránke:

www.detlas.eu

S pozdravom

Viera Maludyová a Matúš Jakubo

Lurdy, kúsok Neba na Zemi

Pre veriaceho človeka je návšteva pútnického miesta niečím výnimočným. Prichádza na miesto, kde sa na určitý čas sklonila Božia láska k nám a dotkla sa nás. Takýmto miestom je aj malé mestečko Lurdy, nachádzajúce sa na predhorí Pyrenejí.

Pred 151 rokmi sa tu zjavila v Massabielskej jaskyni chudobnému dievčaťu Bernadete Panna Mária. Počas zjavení tu začala na pokyn Matky Božej vyvierat voda, ktorá zázračne uzdravila mnohých nevyliciteľne chorých. Putujú sem preto hlavne chorí, ale aj zdraví pútnici z celého sveta. Medzi nimi sú samozrejme aj Slováci. Jedna takáto púť chorých sa konala aj tento

rok, v septembri. Bola to 11. púť Rodiny Nepoškrvnenej.

Rodina Nepoškrvnenej združuje veriacich ľudí, predovšetkým chorých a zdravotne postihnutých. Vedú ju Milosrdné sestry sv. Vincenta, tzv. Satmárky. Tieto sestry organizujú púť chorých do Lúrd každé dva roky. Tejto púte sme sa zúčastnili aj my, ja a môj syn Majky.

Naša púť sa začala 10. septembra o 21:00, kedy sme nastúpili v Trnave na mimoriadny vlak, ktorý viezol pútnikov do Lúrd na spomínanú púť. Vlak mal 14 vozňov, v ktorých boli 6 miestne lehátkové kupé, kde bolo obsadených len 5 lehátok, šieste slúžilo na odloženie batožiny. Pri nástupe nám pomáhali dobrovoľníci, ktorí Majkyho naložili do vlaku a vozík do batožinového vozňa. Počas cesty sa o nás starali sestričky Satmárky, ktoré nám zabezpečovali stravu a upratovanie ako aj konkrétnu pomoc pri manipulácii s postihnutým človekom. V každom vozni boli prítomní dvaja kňazi, lekár a železničný personál. Cestovali sme spolu dve noci a jeden deň. Bola to krásna cesta cez Taliansko, Azúrové pobrežie Francúzska, Monako...

Bála som sa tejto cesty, lebo Majky bol zvyknutý sedieť len na elektrickom vozíku a tu ho nemohol mať v kupé pre nedostatok miesta. Tento problém som vyriešila tak, že som si vzala so sebou matrac z MDF peny a ďalšie penové vankúše. Toto všetko som dala na vyklopené lehátko a Majky v polo-sede mohol pohodlne cestovať. Ak keď sme cestovali dvakrát v noci, dalo sa to zvládnuť. Jeho túžba navštíviť Lurdkú Pannu Mária bola taká silná, že všetko zvládol s úsmevom na tvári.

Po príchode na železničnú stanicu v Lurdoch som bola preväpnená, ako sú tam

pripravení na prepravu postihnutých ľudí. Nástupište bolo zarovno podlahy vo vlaku. Malú medzeru medzi vlakom a nástupišťom vyplnili nájazdovou rampou. Na špeciálne upravených vozíkoch, ktoré sa zmestia do vlakovej uličky povyvážali chorých a nevládných von z vlaku.

O všetku batožinu sa nám postarali a odviezli nám do nemocnice ACUIEL NOTRE DAME. Majkyho spolu s ostatnými vozíčkarimi a ich asistentmi naložili do špeciálneho autobusu pre vozíčkarov a odviezli do už spomínanej nemocnice. Tam sme vystúpili a ubytovali sme sa. Bývali sme na druhom poschodí v dvojposteľovej izbe. Po príchode na izbu som zažila „šok“ v dobrom slova zmysle. Izba bola perfektne bezbariérová: široké vstupné dvere, polohovacie postele, kúpeľňa so sklopným sedadlom, samostatné WC s bidetovou sprchou, nový nábytok klimatizácia a špeciálne tlačidlá na privolanie pomoci v prípade núdze. S Majkym dosť veľa cestujem, ale takéto niečo som ešte nezažila. V nemocnici sme mali my Slováci prenajaté celé druhé poschodie, len personál sme si zabezpečovali sami. Boli tam však s nami lekári, ktorých som už spomínala a rehoľné sestry, ktorých prevažná väčšina slúži v hospicoch, takže vedeli pomôcť každému a zároveň zabezpečovali aj upratovanie a obsluhu v jedálni. Ďalšie preväpnenia nás čakali v areáli, kde bola Massabielska jaskyňa – miesto zjavenia Panny Márie a okolité baziliky, ktoré sú postavené nad jaskyňou jedna na druhej. Na Ružencovej bazilike je postavená Bazilika Nepoškrvneneho Počatia. Všade sa dostanete s vozíkom, pretože sú tam urobené nájazdy. Vozíčkarim tam sú tam všade uprednostňovaní a každý sa k nim

správa milo a s pochopením. Zažili sme to na vlastnej koži. Keď sme chceli ísť okolo jaskyne zjavenia, bola tam dlhá rada, ale keď nás uvideli s vozíkom, išli sme tam hneď bez čakania. Rovnako aj do kúpeľa, kde sa môžete okúpať v lurskej vode aj tam sme išli bez čakania. Všade sme zažili porozumenie, láskavé slová, ba Majky aj dotyky a darčeky od ľudí z rôznych kútov sveta. Cítite sa tu veľmi dobre, vládne tu úžasná priateľská atmosféra. Keďže sme boli organizovaná púť, mali sme aj náboženský program: sväté omše, krížovú cestu, ktorá je tiež špeciálna pre vozíčkarov. Zúčastnili sme sa aj na večernom sviečkovom sprievode, ktorý je nádherným zážitkom. Majky bol nadšený, splnil sa mu sen. Už od detstva túžil navštíviť Lurdy, pretože nesmierne miluje Pannu Máriu a neustále sa k nej modlí. Cez ňu sa približuje k Bohu a dokáže zvládať svoje ťažké postihnutie. Kto ho pozná vie, že je stále usmiaty a radosť šíri aj do svojho okolia. S vierou sa všetko zvláda ľahšie, lebo vieme, že nie sme sami a že nad nami bdie Božia láska cez ruky Panny Márie. Ak budete rozmýšľať nad tým, či ísť do Lúrd, rozhodne sa nemusíte báť. Nebudete tam totiž riešiť žiadne bariéry.

Rodina Káčerových

MIŠ – MAŠ

Tisková správa: Vznik Stredoevropskej skupiny

V rámci predsedníctví České republiky v EU a hesla „Evropa bez bariér“ se ve dnech 3. a 4. února 2009 v Turčianských Tepliciach setkali představitelé osob se zdravotním postižením České, Polské a Slovenské republiky (ich Národných rád OZP, pozn. OMD). Založili Stredoevropskou skupinu pro integraci osob se zdravotním postižením, jejímž smyslem je pojmenovat společné problémy osob se zdravotním postižením těchto zemí. Jako největší problém vidí zakládající členové skupiny v tom, že neexistuje jednotná evropská norma charakterizující přístupné prostředí. Přesto, že Brusel vyžaduje zavádění evropských standardů v členských zemích /naposledy například tolik diskutované zavádění více jeslí v ČR/, nikdo dosud neřekl, jaké prostředí je obecně považováno za bezbariérové. Žádná evropská norma nestanoví sklon nájezdových ramp, výšku toalety, šířku dveří, výšku umístění elektrických vypínačů apod.

Založení Stredoevropské iniciativy není první snaha Národní rady osob se zdravotním postižením ČR o sjednocení podmínek pro osoby se zdravotním postižením. Již v říjnu loňského roku iniciovala například mezinárodní konferenci „Evropou bez bariér“, kde se diskutovalo o cestování občanů zdravotně postižených v rámci Evropy a nad sjednocením výhod pro osoby ZP.

Konference „Evropou bez bariér“

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR pořádala ve dnech 20. a 21. dubna v Praze konferenci „Evropou bez bariér“. Cílem konference bylo pokračovat v diskusi

o podmínek pohybu osob se zdravotním postižením po členských státech EU. Zúčastnili se jí představitelé organizací OZP z České republiky, **Slovenska**, Belgie a Švédska a čeští vrcholní politici a zástupca EDF. V současnosti má každá země jiný systém podpor, který je nepřenositelný. Diskutovalo se také o bezbariérovosti v různých státech EU a ukázalo se, že ta je často chápána rozdílně. Například existují podstatné **rozdíly v rozměrech bezbariérového WC nebo místech pro parkování**. Samostatný blok byl věnován projektu Euroklíč, který má své příznivce i odpůrce.

Účastníci konference se shodli na těchto závěrech k jednotlivým projednávaným problematikám:

- 1) Účastníci konference se obrací na představitele členských zemí EU s požadavkem co nejrychlejší harmonizace právních předpisů v rámci evropského společenství, které umožní osobám se zdravotním postižením CESTOVAT po zemích EU bez diskriminace a zbytečných administrativních překážek.
- 2) Přítomní účastníci konference jsou přesvědčení o tom, že PROJEKT EUROKLÍČ je jednou z cest, jak zlepšit kulturu cestování osob se zdravotním postižením, a považují za velmi potřebné, aby veřejná správa pomáhala s jeho zaváděním.
- 3) Středoevropská iniciativa - spolupráce osob se zdravotním postižením ČR, Polska a Slovenska považuje za prioritu stanovit v legislativě EU STANDARDY PŘÍSTUPNÉHO PROSTŘEDÍ. Dalšími body spolupráce jsou:
  - Komparace legislativy států Středoevropské skupiny a EU.
  - Podpora programu Euroklíč.
  - Podpora mobility a sociální turistiky.
  - Zavádění modelu ucelené rehabilitace.

Správy sú krátené

Zdroj: Zpravodaj Asociace muskulárních dystrofií č. 1, 2 2009

Šachové správy z oemdečka

Jarná šachová liga OMD 2009

Počas októbrových VAU boli slávnostne vyhlásené výsledky **Jarnej šachovej ligy OMD 2009**, ktorá sa odohrala v mesiacoch marec až máj roku 2009. Bol to pilotný prvý diel šachových lig, ktoré sme zorganizovali na základe nami vypracovaného projektu Komunitnej nadácie Bratislava a City Bank.

Víťaznú trofej si prevzal **Matúš 'Kesco' Hricoviny**. Druhé miesto obsadil **Martin Uňčovský** a tretie **Richard Vanko**.

Prví traja boli obdarovaní tričkami z dielne našej grafičky Veve Melicherovej. Sponzorom tričiek bola naša sympatizantka Alena Nováková. Z jej financií sa zakúpili aj tričká pre účastníkov októbrového Majstrovského preboru muskulárnych dystrofikov.

Ďalšie poradie Jarnej ligy:

4. Štefan Smižík, 5. – 8. Viliam Perniš, Vladimír Hron, Helena Michlíková, Eva Györiová

Memoriál Jožka Kráľa

Už 4. ročník šachového turnaja, pomenovaného po jednom zo zakladateľov, dlhoročnom predsedovi a výbornom šachistovi Jožkovi Kráľovi, sa odohral počas letného tvorivého tábora. Turnaj sa niesol v dovolenkovom duchu, v priateľskej atmosfére. Zaváhanie favoritov využil Jozef Blažek a prekvapujúco zvíťazil pred Matúšom Hricovínym.

O M D	Dirnbach	Fábry	Unčovský	Hricoviny	Blažek	Fridrichová	Poradie
Marcel Dirnbach	O M D	0 : 1 0 : 1	0 : 1 1 : 0	½ : ½ ½ : ½	0 : 1 0 : 1	1 : 0 1 : 0	5
František Fábry	1 : 0 1 : 0	O M D	0 : 1 0 : 1	1 : 0 0 : 1	0 : 1 1 : 0	1 : 0 1 : 0	3
Martin Unčovský	1 : 0 0 : 1	1 : 0 1 : 0	O M D	0 : 1 0 : 1	0 : 1 ½ : ½	1 : 0 1 : 0	4
Matúš Hricoviny	½ : ½ ½ : ½	0 : 1 1 : 0	1 : 0 1 : 0	O M D	1 : 0 0 : 1	1 : 0 1 : 0	2
Jozef Blažek	1 : 0 1 : 0	1 : 0 0 : 1	1 : 0 ½ : ½	0 : 1 1 : 0	O M D	1 : 0 1 : 0	1
Monika Fridrichová	0 : 1 0 : 1	0 : 1 0 : 1	0 : 1 0 : 1	0 : 1 0 : 1	0 : 1 0 : 1	O M D	6

Majstrovský prebor muskulárnych dystrofikov

8. – 11. októbra 2009 sa v penzióne Slniečko uskutočnil Majstrovský prebor muskulárnych dystrofikov v šachu. Zúčastnilo sa ho 6 najlepších šachistov z OMD, aspoň čo o nich my vieme.

Hráči, totožní z posledného Memoriálu Jožka Kráľa, plus ich doprovod, sa zišli vo štvrtok večer v penzióne Slniečko. Myslienka Feriho Fábryho, usporiadanie šachového preboru sa stala skutočnosťou, aj vďaka sponzorovi turnaja pánovi Jaroslavovi Šímovi. Hralo sa „na hodiny“ (45 minút), systémom každý s každým, čierne – biele, čo znamenalo, že každý hráč zohral v piatok šesť zápasov a v sobotu zvyšné štyri. Povinné bolo aj zapisovanie zápisov každým hráčom zvlášť.

Na oemďacky šachový trón sa suverénne vrátil Marcel Dirnbach, ktorý našiel premožiteľa iba v jedinom zápase! Ďalších hráčov delili minimálne odstupy, čo len potvrdilo že základňa OMD sa pekne rozrastá. Zvlášť prekvapením bolo tretie miesto Maroša Klimča!

OMD OMD	Fábry	Hricoviny	Blažek	Klimčo	Dirnbach	Unčovský	Počet bodov	Poradie
Fábry František	OMD OMD	1 : 0 1 : 0	1 : 0 0 : 1	0 : 1 : 0	0 : 1 0 : 1	1 : 0 1 : 0	6	2
Hricoviny Matúš	0 : 1 0 : 1	OMD OMD	1 : 0 0 : 1	0 : 1 1 : 0	0 : 1 0 : 1	1 : 0 1 : 0	4	4
Blažek Jozef	0 : 1 1 : 0	0 : 1 1 : 0	OMD OMD	0 : 1 0 : 1	0 : 1 0 : 1	0 : 1 1 : 0	3+	5
Klimčo Maroš..	1 : 0 0 : 1	1 : 0 0 : 1	1 : 0 1 : 0	OMD OMD	½ : ½ 0 : 1	0 : 1 1 : 0	5,5	3
Dirnbach Marcel	1 : 0 1 : 0	1 : 0 1 : 0	1 : 0 1 : 0	½ : ½ 1 : 0	OMD OMD	0 : 1 1 : 0	8,5	1
Unčovský Martin	0 : 1 0 : 1	0 : 1 0 : 1	1 : 0 0 : 1	1 : 0 0 : 1	1 : 0 0 : 1	OMD OMD	3	6

Zápisy všetkých hier môžete nájsť na:
www.omdvsr.sk

Cenami sponzorsky prispeli:

- * Nadácia Orange mobilným telefónom zn. Nokia
- * Kamenárstvo František Blaško
- * Café Bar Žikava – Domin Richter
- * Kníhkupectvo Malý princ – Ladislav Kunský,
- * Hydrodynamic – Pavel Kúsek
- * Trička s logom šachu zasponzorovala Alena Nováková.

Jesenná šachová liga OMD 2009

Prvými dvomi kolami sa začala sa Jesenná šachová liga OMD 2009. Zapojilo sa do nej 10 hráčov, vrátane obhajcov prvých troch miest z Jarnej ligy. Rozhodcom bol opäť Ondrej Bašták. Hralo sa systémom každý – s každým, ale iba jenu hru. O tom, kto mal biele sa rozhodlo losovaním pred prvým kolom. Deväť kôl sa odohralo počas piatich štvrtkov v jedálni Súkromnej základnej školy Waldorfská.

Po prvých kolách sa na čele usadilo duo Matúš Hricovíny, obhajca z Jarnej ligy a Richard Vanko. V ich vzájomnom súboji zvíťazil Richard a jednobodový náskok si už udržal. Stal sa tak prekvapujúcim víťazom Jesennej šachovej ligy.

Ďalšie poradie: 3. Martin Unčovský, 4. Štefan Smižík, 5. Jozef Blažek, 6. Miroslav Šipka, 7. Ján Šouc, 8. Pavel Pivka, 9. Eva Győriová, 10. Vladimír Hron

Naši šachisti na turnajoch

24. – 25. septembra 2009 sa v Trnave uskutočnila II. Župná paralympiáda Trnavského samosprávneho kraja. Výborne nás na nej reprezentovali dvaja šachisti. Marcel Dirnbach zvíťazil a František Fábry skončil tretí.

21. októbra 2009 Marcel Dirnbach obsadil tretie miesto na XI. ročníku turnaja „O pohár predsedu RŠO TPav Nitra“. Hralo sa 2 x 20min.

<http://www.sacht pav.wz.cz/nitra09.php>

Zimná šachová internetová škola a internetový turnaj OMD

Rozbiehame Šachovú internetovú školu OMD, ktorá bude obsahovať rozbor zaujímavých partii svetových majstrov, rôznych taktík a tiež šachové úlohy. Tie budú samozrejme odmenené zaujímavými cenami. Ak sa chcete našej školy zúčastňovať, je potrebné zaslať prihlasujúci sa

ZDVÍHACIE ZARIADENIA PRE IMOBILNÉ OSOBY

VELCON spol. s r.o.
Kapitulská 8
Banská Bystrica
974 01

VELCON
...zostaňte slobodní

Tel./Fax: **048/41 41 247**
E-mail: **mikula@velcon.sk**
vanik@velcon.sk
Web: **www.velcon.sk**

Bezplatná infolinka: 0800 199 060

e-mail na omd@omdvsr.sk. Šachovú školu bude viesť **Ondrej Bašták**.

Tiež hľadáme záujemcov o internetový šachový turnaj OMD. Záujemcovia sa musia tiež hlásiť na našom e-maily.

Termín uzávierky prijímania prihlášok na turnaj je 15. február

BOCCIA

Boccia Manín Cup 2009, 12. 9. 2009, Považská Bystrica

Už 6. ročník Boccia Manín Cupu zorganizoval náš považskobystrický klub Manín. Hralo sa v považskobystrickej športovej hale SNP systémom pavúka, čiže hráči po porážke vypadávali zo súťaže a hra sa pre nich skončila.

Turnaj, na ktorom sa zúčastnilo rekordných 52 športovcov, zahájil primátor mesta Považská Bystrica MUDr. Miroslav Adame.

Kategória BC 1 mala jasného favorita v Jakubovi Nagyovi, ktorý potvrdil, že Považská Bystrica mu sedí najlepšie a vyhral, tak ako aj doterajších päť ročníkov. Najväčším prekvapením turnaja bol náš Peťo Osvald, keď v boji o postup do finálovej skupiny porazil Lenku Ďurdinovú.

Kategória BC 2 mala už tradične najbohatšie zastúpenie v 19-tich hráčoch. Favoriti sa presadili, víťaz Peťo Hudeček stratil v priebehu turnaja len dve zmeny a zaslúžene tak

získal celkovo už tretie víťazstvo na Manín Cupe.

Katégória BC 3 mala historicky najvyššiu účasť v rámci turnajov svojej kategórie na Slovensku. Zaujímavé na tejto kategórii je vysoká výkonnosť všetkých zúčastnených hráčov, čo len umocňuje potrebu vyššej kvóty z hráčov tejto kategórie na M SR a na Masterse.

Do finálovej skupiny postúpili po jednom zástupcovi tzv. veľkej trojky (Altius, Farfalletta a Boccian). Tam Adam a Andrej Buriankovci triumfovali a potvrdili tak výbornú formu!

Dramatické finále v BC4 rozhodol v tiebreaku pre seba Robo Ďurkovič.

Svoju úlohu si do bodky splnil aj rozhodcovský team, pod vedením pohotovej Anky Javorníckej

Súčasťou turnaja bolo vyhlásenie Ankey Boccista roku 2008 a prvý raz bola k dispozícii aj výstava firiem dovážajúcich na Slovensko kompenzačné pomôcky.

Ceny odovzdával paralympionik z Považskej Bystrice pán Miroslav Jambor.

Vďaka patrí sponzorom tohtoročného Manín Cupu:

Slovenský zväz telesne postihnutých športovcov, Slovenskej sporiteľni, Mestu Považská Bystrica, Saufer Danfos, Blue bird - Print Centrum, Reha Slovakia, Velcon, Kury Slovakia a cestovnej kancelárii Slniečko.

Vďaka patrí aj ďalším nemenovaným dobrovoľníkom, asistentom, pánovi Kvasnicovi, správcovi Športovej haly SNP v Považskej Bystrici, zapožičovateľom počítačovej techniky, za zapožičanie stolov Charitnému domu.

Výsledky Boccia Manín cupu 2009

(hráči klubov OMD v SR, členov OMD v SR a finálové výsledky):

BC 1: 1. k. Krivačka - Oswald 3:6,
Pilarčíková – Magdolen 1:13,
Machara – Čunderlík 15:0

Semifinále: Machara – Nagy 1:7,
Osvald – Ďurdinová 4:2.

Finálová trojka: Nagy – Oswald 13:0,
Nagy – Baláži 4:1, Baláži – Oswald 5:2.

BC 2: 1. k. Valjent – Žigmund 1:4,
Sýkora – Minarech 0:8, Hlinka –
Balážová 0:13, Mezík – Ostrožanský 2:4,

2. k. : Hudeček – Pinková 13:0,
Semifinále: Hudeček – Žigmund 14:0
Finálová trojka: Hudeček – Kráľ 5:1, -
Dančo 4:1, Kráľ – Dančo 7:2

BC 3: 1. k. Fridrichová – Szolárová 8:1,
Burianek - Krajčír 9:0, Dobrotková –
Hradňanská 0:9, Smolková – Zhuri 10:0,

Semi: Škvarnová – Burianek
2:3, Smolková – Fridrichová 10:3,
Hradňanská - Švaňa 4:2.

Finále: Smolková – Fridrichová 4:3.
o 3 miesto: Škvarnová – Burianek 5:3

Finálová trojka: Burianek – Hradňanská
6:2, Burianek – Smolková 6:3,
Hradňanská – Smolková 7:2.

BC 4: 1. k. Petruchová – Macejková 5:6,
Minárik – Unčovský 3:3,
Burian – Galiovský 7:2, Rybarčák –
Balcová 2:4, Gabčo – Janáč 5:3

2. k. Ďurkovič – Turčinová 15:0,
Unčovský – Macejková 6:2, Burian –
Balcová 5:2, Gabčo – Strehársky 0:6.

Semifinále: Unčovský – Ďurkovič 2:10,
Burian – Strehársky 3:9.

Finále: Ďurkovič – Strehársky 4:4.
o 3 miesto: Burian – Unčovský 6:2.

Anketa Boccista roka 2008

Slávnostne vyhlásenie 2. ročníka Ankety sa opäť udialo počas vyhlasovania víťazov Manín Cup. Každý ocenený dostal mobilný telefón zn. Nokia, spolu s kreditom. Telefóny nám sponzorsky poskytla Nadácia Orange. Absolútny víťaz bez kategórií Robo Ďurkovič obdržal od cestovnej kancelárie Slniečko víkendový poukaz do penziónu Svišť v Tatranskej Štrbe. Svoje pozície z minulého roku obhájili všetci laureáti až na Lenku Ďurdinová, ktorú vystriedal Jakub Nagy.

Hlasujúci klubu	BC 1	BC 2	BC 3	BC 4	Bez rozdielu
OMD Manín PB	Nagy	Kráľ	Smolková	Ďurkovič	Smolková
Repre. tréner M.Gabko	Baláži	Kráľ	Burianek	Ďurkovič	Ďurkovič
Altius BA	Nagy	Kráľ	Burianek	Ďurkovič	Ďurkovič
Altius – DK	Nagy	Kráľ	Hradňanská	Ďurkovič	Ďurkovič
OMD Boccian BA	Nagy	Kráľ	Hradňanská	Ďurkovič	Ďurkovič
OMD Farfalletta ZA	Škultéty	Kráľ	Hradňanská	Unčovský	Minárik
Hrabiny – N. Baňa	Nagy	Kráľ	Burianek	Ďurkovič	Ďurkovič
Pegas Remata	Nagy	Kráľ	Švaňa	Strehársky	Strehársky
Apollón ZV	Nagy	Kráľ	Hradňanská	Ďurkovič	Ďurkovič
Victoria – Žiar n.Hr.	Nagy	Kráľ	Švaňa	Ďurkovič	Ďurkovič

Laureáti Ankety boccista roka 2008:

Katégória BC 1 : Jakub Nagy, ŠK Altius Bratislava

Katégória BC 2 : Tomáš Kráľ, ŠK TP Victoria Žiar nad Hronom

Katégória BC 3 : Alena Hradňanská, ŠK OMD Boccian Bratislava

Katégória BC 4 : Róbert Ďurkovič, ŠK Altius Bratislava

Bez rozdielu kategórii : Róbert Ďurkovič

BC 1: 1. Jakub Nagy, 2. Michal Machara,
3. Daniel Magdolen

BC 2: 1. Tomáš Dančo, 2. Tomáš Kráľ,
3. Peter Minarech

BC 4: 1. Martin Burian, 2. Martin Rybar-
čák, 3. Natálka Turčinová

Majstrovstvá SR

3. 10. 2009, Dubnica n/V

Majstrovstvá SR juniorov 19. 9. 2009, Dubnica n/V

Prvý krát sa uskutočnili Majstrovstvá SR pre juniorov. Hlavný zámer zriaďovateľov tohto turnaju bolo dať vyniknúť mladým hráčom do 21 rokov vrátane, získať nejaké body do rankinku.

Už po tretí krát sa uskutočnili Majstrovstvá SR v Dubnici. BC 1 sa niesla v znamení suverenity Jakuba Nagya, kde prekvapením bol opäť postup do finálovej skupiny.

BC 2 patrila obhajcovi titulu Tomášovi Kráľovi. Do finálovej trojky v BC 3 sa dostal prekvapujúco Albín Žuri, ale o prvé

sa pobili novodobí rivali Adam a Alka. Za zmienku stoja všetky smeny majstrovstiev, ale vypichneme aspoň štvrtú zmenu medzi Švaňom a Hradňanskou, ktorú boccistka roka 2008 vyhrala 4:0 a celkovo tak zvrátila súboj v svoj prospech 5:4!

Finálová skupina BC 4 bola veľmi dramatická, keď všetci hráči mali minimálne po jednej prehre. Maťo Burian svoj prvý zápas vo finálovej skupine vyhral s Robom Ďurkovičom, ale potom už ponúknutú šancu nevyužil a Robo ďalšími víťazstvami obhájil svoj titul.

Výsledky:

Kategória BC 1: 1. Jakub Nagy,
2. Lukáš Baláži, 3. Michal Machara

Kategória BC 2: 1. Tomáš Kráľ,
2. Peter Minarech, Peter Hudeček

Kategória BC 3: 1. Adam Burianek,
2. Alena Hradňanská, 3. Matej Švaňa

Kategória BC 4: 1. Róbert Ďurkovič,
2. Martin Strehársky, 3. Martin Burian

Masters 2009

7. 11. 2009, Bratislava

V prvú novembrovú sobotu sa konal prestížny turnaj Masters, na ktorý sa hráči kvalifikujú podľa postavenia v rankinku. Hráčov BC3, ale aj nestranných prekvapil nízky limit pre hráčov tejto kategórie. Všetky kategórie mali po osem účastníkov a BC 3 len štyroch! Veríme, že o rok sa to zlepší!

Turnaj mal opäť vysokú úroveň, zvíťazili favoriti. Prekvapením v BC 1 bolo tretie miesto hráča Boccianu, ktorý sa na Masters kvalifikoval ako náhradník za chorého Danka Magdolena. Za zmienku stojí kvalitatívne široká špička v kategórii BC 3.

Škoda len, že na Masterse mohli hrať len štyria hráči tejto kategórie. Buriankovci potvrdili svoju tohtoročnú suverenitu, aj keď pre chorobu sa nemohla turnaja zúčastniť ich najväčšia konkurentka Alena Hradňanská. O potvrdení tohtoročnej formy a dlhotrvajúcej vysokej výkonnosti opäť presvedčili traja muškatiери z Altisu. Robo Ďurkovič už dva roky nenašiel na domácich turnajoch premožiteľa. Spolu je to 10 turnajov vrátane jarného Boccian open tour '2009.

Výsledky:

BC 1: 1. Jakub Nagy, 2. Lukáš Baláži,
3. Martin Benčat, 4. Michal Machara

BC 2: 1. Tomáš Dančo,
2. Michal Ostrožanský, 3. Tomáš Kráľ,
2. Kristína Hakáčová

BC 3: 1. Adam Burianek, 2. Albín Zhuri,
3. Luba Škvarnová, 4. Matej Švaňa

BC 4: 1. Róbert Ďurkovič, 2. Martin Strehársky, 3. Martin Burian, 4. Stanislav Minárik

Mikulášsky turnaj

5. 12. 2009, Lovča

Už po druhý krát v Lovči, celkovo po šiesty krát ŠK TP Victoria TS Žiar nad Hronom zorganizoval Mikulášsky turnaj, tradične posledný bodovaný turnaj roku. V BC 1 a BC 3 víťazili favoriti, obaja tahajú šnúru triumfov na štyroch turnajoch po sebe. Adam mal trochu uľahčenú úlohu v neúčasti chorej Aleny Hradňanskej. V BC 2 sa nedarilo domácemu favoritovi Tomášovi Kráľovi, za to po prvý krát na stupeň víťazov a hneď ten najvyšší vystúpil Robo Mezík. Po štyroch rokoch sa stupeň vyšplhal aj Luboš Debnár.

Najväčším prekvapením turnaja však bolo až štvrté miesto našej boccistickej jednotky Roba Ďurkoviča. Naposledy nestál na stupňoch víťazov zhodou okolností tiež v Žiari v roku 2007. Vtedy ho v boji o tretie miesto tiež porazil matador boccie Stanislav Minárik. Kúsok od svojho prvého triumfu bol Martin Burian, keď ho tesne zdolal je klubový kolega.

Výsledky:

Kategória BC 1: 1. Jakub Nagy,
2. Michal Machara, 3. Lukáš Baláži

Kategória BC 2: 1. Róbert Mežík,
2. Tomáš Dančo, 3. Lubomír Debnár

Kategória BC 3: 1. Adam Burianek,
2. Matej Švaňa, 3. Albín Zhuri

Kategória BC 4: 1. Martin Strehársky,
2. Martin Burian, 3. Stanislav Minárik

OMD Boccian open 2009 **/ kat. Páry BC 4 a Tímy** **12. 12. 2009, Bratislava**

Turnaj zorganizoval ŠK OMD Boccian Bratislava, klub Organizácie muskulárnych dystrofikov v Slovenskej republike. Uskutočnil sa v bezbariérovej, v rámci možnosti vykúrenej telocvični bratislavskej Špeciálnej základnej školy na Nevädzovej ulici č. 3.

Hralo sa na štyroch kurtoch, žiaľ na nie príliš rovnom povrchu, ktorý tvorili lakované parkety. Hralo sa s časomierou, bez call – roomu. Hrací systém turnaja u Párov BC 4: Hralo sa každý s každým, potom play off, prvý so štvrtým a druhý s tretím. Víťazi hrali finále a porazení o 3. miesto. Teamy hrali každý s každým tak, aby sa nasadení najvyššie stretli v poslednom kole.

Turnaj slávnostne otvorila riaditeľka školy pani PhDr. Gabika Chudá.

Kategória Páry BC 4

V základnej skupine každý pár zohral tri duely, čo bolo dobré na celkové sa rozohratie a tiež vybudovanie si čo najlepšej pozície do play off. Najdramatickejší duel bol práve o prvé miesto skupiny medzi najvyššie nasadenými pármí Ďurkovič, Strehársky – Petruchová, Unčovský. Na skóre výrazné prvé dve zmeny (0:4, 5:0) urobili z tohto zápasu drámu a ako sa neskôr ukázalo, boccianovská dvojica im práve v tomto zápase urobila najväčšie problémy tohto turnaja.

Prekvapením bola „exhibičná“ dvojica Albertová, Čižmár svojim bronzovým umiestnením. V semifinále síce nemali šancu, ale bojovným výkonom obrátili

nepriaznivý vývoj súboja o tretie miesto vo svoj prospech.

Milo prekvapila aj novovytvorená dvojica z Altiusu Burian, Balcová. V semifinále nabrali odvalu a jednoznačne zdolali domácu dvojicu. Ani vo finále nesklamali, keď nepriaznivý vývoj prvých dvoch zmien zvrátili na prijateľný výsledok.

Reprezentačná dvojica z ŠK Altius Ďurkovič, Strehársky potvrdila svoju pozíciu jednotky a zaslúžene si odniesla trofej.

Finále: Ďurkovič, Strehársky - Burian, Balcová 7 : 4 (4:0,3:0,0:1,0:3)

O 3. miesto: Albertová, Čižmár - Petruchová, Unčovský 4 : 3 (0:1,0:2,2:0,2:0)

Kategória Tímy

Turnaju sa zúčastnilo 5 tímov, štyri z Altiusu a jeden z Boccianu. Finále patrilo reprezentačným tímom. V dramatickom dueli sa rozhodovalo do poslednej šiestej zmeny. Víťazi využili zaváhanie svojich súperov, pri ich odhodenom „jacka“ do outu.

Baláži, Dančo, Mezík - Nagy, Hudeček, Kráľ 7 : 5

(0:1, 3:0, 0:1, 3:0, 0:3, 1:0)

Turnaj mal bezproblémový priebeh aj vďaka hlavnému rozhodcovi turnaja Róbertovi Javornickemu a jeho tímu. On sám odrozhodoval 5 zápasov, ako aj Ondrej Bašták a Miloš Hudeček, Peter Hulej 3 a Milan Jakubček 2.

Časomieru obsluhovali Lucia Mrkvicová, Carlos Moreno, Samko, Róbert Hliva, Adka Paulínyová. O technické zabezpečenie sa starali Maťo Vlček, Lubo Antol a Alexander Slamka.

Generálnym sponzorom bola firma Copy Office s.r.o. a jej šéf Peter Balco. Ďalšími partnermi bola Špeciálna základná škola s vyučovacím jazykom maďarským a slovenským (bezplatná telocvičňa, bezbariérové WC, zapožičanie stolov a stoličiek), Pizzeria Amaretto (sponzorské vyhoto-

venie chutných bagiet), Schuller Eh 'klar s.r.o. (sponzorsky dodanie lepiacich UV pásov na štyri kurty).

Ozdobné tanieriky – medaily vyrobila Lucia Mrkvicová, plagát navrhla Veronika Melicherová a diplomy Silvia Petruchová. Za notebooky patrí vďaka Henriete Horváthovej, Kataríne Albertovej, Róbertovi Hlivovi.

Vďaka patrí aj televízii Markíza za odvysielanie reportáže z turnaja v Televíznych novinách.

Všetkým týmto patrí veľká vďaka!

Svoju premiéru mala aj tipovacia súťaž na umiestnenia a výsledky turnaja. Najlepším „tipérom“ sa stal Tomáš Dančo, za čo dostal prenosné rádio s CD.

Čo čaká bocciu na Slovensku v roku 2010?

Ten bude v znamení júnových Majstrovstiev sveta v Portugalsku a tiež nového systému turnajov organizovaných na Slovensku. Tiež naše – vaše OeMDečko organizuje v Stupave 1. medzinárodný turnaj na Slovensku, pod názvom OMD Slovakia boccia open 2010/ kategórie Páry BC 3, Páry BC 4 a Tímy.

Kalendár podujatí pre boccistov ešte bude schvalovať ŠTK, ale isté sú už termíny kontrolných pretekov. 13. 2.2010 organizuje turnaj ŠK Boccian a k jednotlivcom pridávame aj kategóriu párov.

Termíny kontroliek jednotlivých kategórií:

Kategória BC 1: 27.2. – Zvolen, 13.3. – Považská Bystrica, 17.4. – Altius / BA

Kategória BC 2: 6.2. – Lovča, 6.3. – Altius/BA, 3.4. – Boccian

Kategória BC 3: 13.2. – Boccian, 20.3. – Boccian, 24.4. – Zvolen

Kategória BC 4: 20.2. – Akltius/BA, 27.3. – Pegas, 10.4.- Lovča

V najbližšej Ozvene nájdete aj aktuálny slovenský rankink.

ŠTATÚT POMOCI OMD v SR z verejnej zbierky „Deň belasého motýľa“

Na poslednom zasadnutí Výkonného výboru OMD v SR v decembri 2008 boli schválené dve výrazné zmeny v Štatúte pomoci. Poskytnutie pomoci z verejnej zbierky už nie je

podmienené výškou príjmu žiadateľa. Druhou zmenou je povinnosť žiadateľa, vyplniť predtlačенý formulár, ktorý je jednotný pre všetkých žiadateľov.

Výťažok z verejnej zbierky organizovanej OMD v SR je možné použiť na účely, ktoré povolilo MV SR v rozhodnutí o povolení verejnej zbierky.

V súlade so zameraním organizácie, je cieľom verejnej zbierky, pomoc ľuďom s nervovosvalovými ochoreniami, ktorí sú v dôsledku týchto ochorení, odkázaní na používanie zložitých pomôcok alebo prístrojov.

Sociálnu pomoc z verejnej zbierky je možné poskytovať iba členom OMD, ktorí majú nejaký druh nervovosvalového ochorenia, prípadne, ktorí majú ochorenie, ktoré je dôsledkami veľmi podobné nervovosvalovým ochoreniam a spôsobuje imobilitu.

Výnimočne je možné podporiť žiadateľa pri doplatení nákladov za úpravu bytu, s cieľom odstrániť jeho bariéry, taktiež na zakúpenie lieku, ktorý podstatne zlepšuje zdravotný stav žiadateľa.

Sociálna pomoc z verejnej zbierky sa poskytuje vtedy, keď financie na žiadaný účel neposkytuje štát, prípadne poskytuje ale iba časť. Členovia OMD môžu žiadať o sociálnu pomoc na tieto účely:

a) úhrada kompenzačnej pomôcky alebo jej doplatku:

- najmä kompenzačné pomôcky pre imobilných členov OMD, ktorí sú odkázaní na polohovacie postele, dýchacie prístroje, odsávačky hlienu, ambuvaky, zdravotnícky materiál potrebný pri používaní týchto pomôcok alebo ktorý potrebujú tracheotomizovaní pacienti a iné pomôcky nehradené v plnej výške poisťovňou
- za kompenzačné pomôcky sa považujú aj tie pomôcky, ktoré zlepšujú zdravotný stav a funkčnosť človeka s postihnutím, prednosť však majú kompenzačné pomôcky zlepšujúce mobilitu a zachraňujúce život
- o výške podpory rozhodujú členovia VV po vzájomnej konzultácii a zvážení všetkých okolností žiadosti
- v prípade, že pomôcku priznanú pomôcku je potrebné dopraviť k žiadateľovi, náklady na dopravu nie sú súčasťou nákladov na pomôcku

b) úprava bytu:

- pomoc pri dohradení nákladov pri debarierizácii bytu, ak člen OMD nemá dostatok financií potrebných na doplatenie úhrady
- maximálne do výšky 250 € (7.531,50); ak je doplatok občana nižší, potom suma, ktorú tvorí doplatok

c) lieky:

- ktoré nehradí zdravotná poisťovňa – sú predpísané odborným lekárom a ich užívanie vedie k podstatnému zlepšeniu zdravotného stavu
- za lieky sa nepovažujú vitamíny

Žiadosti o sociálnu pomoc z účtu verejnej zbierky Deň belasého motýľa sa podávajú písomne na špeciálnom formulári. O jeho zaslanie poštou alebo elektronicky si žiadateľ

požiada písomne alebo telefonicky v sídle organizácie. Vyplnený formulár spolu s vyžadanými prílohami je potrebné poslať poštou na adresu organizácie.

Výkonný výbor rozhoduje o žiadostiach na základe štatútu a posúdenia celkovej situácie člena OMD v SR. Základným pravidlom na rozhodnutie o poskytnutí pomoci pre člena je Štatút pomoci.

O žiadostiach rozhoduje Výkonný výbor OMD v SR na zasadnutí alebo hlasovaním per rollam.

Zmena Štatútu pomoci bola schválená na zasadnutí VV OMD v SR, 4. 12. 2008

Zoznam nadácií a organizácií, ktoré prispievajú na kompenzačné pomôcky

Ak potrebujete získať finančné prostriedky na doplatenie kompenzačných pomôcok, uvádzame adresy na nadácie, ktoré Vám môžu na základe písomnej žiadosti vyhovieť.

Dobré rady pri oslovovaní nadácií:

- organizáciu oslovujte vždy písomnou žiadosťou, v ktorej stručne opíšete svoj problém
- ku žiadosti priložte doklady, ktorými môžete potvrdiť svoje tvrdenia, napr.: od lekára o diagnóze, kópie posudku z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, kópie rozhodnutí, kópie predfaktúr /ak žiadate o pomôcky/,
- dokladujte svoju príjmovú situáciu
- ak ste oslovili aj iné nadácie ktoré prislúbili čiastočnú pomoc, napíšte to do žiadosti aj s prislúbenými sumami
- ak potrebujete získať vyššiu čiastku, je lepšie „poskladať“ pomoc z viacerých zdrojov

Pre deti do 26 rokov:

Detský fond SR - Konto Bariéry,
Západná 2, 821 02 Bratislava,
Tel.: 02/4333 7825, 4342 1634

Konto NÁDEJE, Slovenská televízia,
Mlynská dolina, 845 45 Bratislava,
tel.: +421 2 6061 2492

Charitatívny fond LION,

spravuje SOCIA - Nadácia pre podporu sociálnych zmien

Fond podporuje aktivity zamerané na zlepšenie podmienok života detí so zdravotným postihnutím, alebo dlhodobo chorých detí a mládeže do 25 rokov.

Legionárska 13, 831 04 Bratislava, Tel/
fax: 02/5564 5214, 5564 5215

E-mail.: petijova@socia.sk, www.socia.sk

Nadácia MIROSLAVA ŠATANA,

Brezová 7, 956 21 Jarovce

Nadácia Želaj si

Záhradnícka 18,

900 28 Ivanka pri Dunaji, 0907 841 453,

zelajsi@zelajsi.sk, www.zelajsi.sk

Pre deti aj dospelých:

Nadácia Markíza, Bratislavská 1/A,
841 06 Bratislava, Tel.: 02/6827 4111

EXIMBANKA,
Grösslingova 1, 813 50 Bratislava

Nadácia J&T
Lamačská cesta 3, 841 04 Bratislava,
Tel.: 02/5941 8416
nadaciajt@nadaciajt.sk, www.nadaciajt.sk

Nadácia RIEČKA, Jiráskova 12, 984 01
Lučenec, tel./fax: 047/432 03 98,
info@nadaciariecka.sk,
www.nadaciariecka.sk

Nadácia otvorených očí,
Pribinova 25, 811 09 BA, 02/2090 4888,
info@otvoreneoci.sk, www.otvoreneoci.sk

Nadácia Mondi Business Paper SCP,
Bystrická cesta 13, 034 01 RK
(pre región Liptova)

**Asociácia organizácií zdravotne postih-
nutých osôb (AOZPO) - Slovensko bez
bariér,** Benediktiho 5, 811 05 Bratislava
Tel/fax: 02/5244 4119, aozpooz@gmail.
com, www.aozpo.sk

INFOSERVIS

Vítame nových členov

Guniš Ferdinand (Považská Bystrica),
Zvarová Mária za dcéru Viktoriu
(Podrečany),
Čavojec Milan (Bratislava),
Wagnerová Zuzana (Spišský Hrhov)
Lacko Roman (Veľká Lomnica)

Opustili nás

Kozáček Ján vo veku 45 rokov, Krišťák
Lubomír vo veku 55 rokov
Galba Jaroslav vo veku 63 rokov.
Navždy ostávajú v našich srdciach.

Blahoželáme jubilantom!

Od októbra do decembra 2009 oslávili
okružle jubileum títo naši členovia:
k 30. výročiu blahoželáme:
Valachovej Bohumile z Dolného Pialu,
Hrunenému Martinovi zo Zamutova.
k 40. výročiu blahoželáme:
Sitekovi Jaroslavovi z Podbiela,
Lackovej Danke z Veľkej Lomnice,

Polákovkej Alžbete z Dolného Trhovišťa.
k 50. výročiu blahoželáme:
Čavajdovej Agnese z Martina,
Ing. Holej Milade zo Žiliny.

Gratulácie

Blahoželáme našim členom: **Lubomírovi**
„Indimu“ **Kondelovi** a jeho životnej part-
nerke **Maťke** k narodeniu syna **Filipa**.
Milanovi Ivanišinovi a jeho životnej part-
nerke **Anke** k narodeniu dcéry **Vladky**.

Mobilný internet so zľavou

Orange ponúka všetkým držiteľom preukazu ŤZP-S zľavu na Mobilný Orange Internet s mesačným poplatkom už od 7 €. Viac sa dozviete v predajniach Orange, na stránke www.podnaweb.sk alebo na zákazníkovej linke 905.

Zmena telefónneho čísla na MPSVaR

Bolo zmenené prvé štvorčísle v kontaktoch Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. V Bratislave na: 2046.

Dôležitá informácia pre členov:

Každý poradca má svoje telefónne číslo, kde ho môžete zastihnúť

V prípade, že potrebujete poradiť alebo máte nejakú otázku, volajte v pracovných dňoch a v pracovnej dobe na tieto čísla mobilných telefónov, v sieti Telefónica O2:

Andrea Madunová: 0948 04 66 71,

Tibor Köböl: 0948 04 66 72

Alena Hradňanská: 0948 04 66 73,

Andrea Paulínyová: 0948 04 66 74

Mária Duračinská: 0948 04 66 75,

Jozef Blažek: 0948 52 99 76

Predám

★ Lacno predám súkromný, starší a takmer nepoužívaný elektrický vozík **Ortopedia – Touring 924** s elektrickým sklopiteľnou opierkou na chrbte. Má svetlá, trúbku, opierku hlavy, zrkadlo, odnímateľné bočnice a stupačky – nastaviteľné. Tel. 0914 210 525

★ Predám invalidný elektrický vozík, skladací, zn. **MERITS MP-1**, ovládanie joystickom, elektromagnetické brzdy, max. nosnosť 136 kg. Vozík je nový, nepoužívaný. Cena: 2500 € (prípadne dohodou). Tel.: 0915378836.

DystroLotéria

Zo šiestich vyžrebovaných čísel členských preukazov, našlo svojho majiteľa len jedno! Preukaz číslo 472 mala **Anna Lipovská**. Zodpovedala nám aj naše dve otázky, kde ste trávili leto a nejaký dobrý receptík.

1. Začiatok tohtoročného leta som trávila v nemocnici, zvyšok doma, pod altánkom na dvore. 2. Šopský šalát: nakrájať uhorku, paradajku, papriku, cibuľu, pokvapkať olivovým olejom, octom a postrúhať slaný syr. *Blahoželáme a posielame žreby v hodnote 3,33 €, ktoré možno prinesú šťastnej výherkyri želaný milión!*

Takže, kto všetko môže vyhrať? Každý člen OMD má členský preukaz a každý členský preukaz ma svoje číslo. A práve z týchto čísel žrebujeme šesť a budeme čakať. Čakať, kto sa nám prihlási, že sme vyžrebovali jeho číslo. Iba tomu, kto sa prihlási pošleme **stieracie žreby v hodnote 3,33 €**. A už samozrejmosťou sú aj odpovede na naše dve otázky:

1. Kde ste privítali Nový rok 2010?

2. Vaše obľúbené jedlo a prípadne aj recept na jeho prípravu?

Tu sú nové čísla vyžrebované Gitkou Granecovou: 8, 112, 219, 322, 449, 554

Výherkyne osemsmierovky

Spomedzi správnych lúštitelov sme vyžrebovali dve dámy, ktorým *posielame diár vydaný občianskym združením Škola pomoci a Oemďacky kalendár na rok 2010*.

Tými šťastnými sú: **Mária Lapišáková a Mirka Dobrotková**.

Počnúc týmto číslom, vylosujeme zo správnych lúštitelov Osemsmierovky Lydky Machalovej, vždy dvoch, ktorí dostanú **10€** poukážku na nákup www.martinus.sk, ktoré nám toto internetové kníhkupectvo darovalo.

P Č P O K R A Č O V A T E L I A D Á M O P
 U E I T E R Z E R P P O Ť S E N O K A P N
 T P E K CH G Ó L O T A P A P C K O T O P E
 O O O C E I N O K A R L P L O Š T I C A Ť
 V P Š A I B G K I Y I P S O A L O S O P A
 A U K Í N T O S P P P O O R P L I S Y K V
 Ť L Č I A U R I R O A O P P R O E A Í L O
 A A E T N P P R Í S L O V I E V D N Ť Ť H
 R R I P Z K P O S P P U P E S T O V A Ť A
 Á I N O O O I P N O R A D S T M O R I P Ť
 P T A L P P M P O L I C A N R R Á J D Ť Z
 N A L I E O R P S I M S R E I P I K O L O
 E C S A R P N A Ť T Á A P I E E A E V T R
 E Y O A I N A Č D A R P O P Ť S E V O P O
 K O P U P I E N O K I A K L U M I R P L P

Nehovor svojmu priateľovi to, ... (Tajnička má 29 písmen)

arabské príslovie

PAKONE	PLISY	POPRAŠOK	PRESTRIEŤ
PANEL	PLOŠTICA	POPULARITA	PREZRETIE
PÁRAŤ	POKER	PORISKO	PRIMÁRI
PÁRAŤ	POKRAČOVATELIA	POROZŤAHOVAŤ	PRIMULKA
PARIPA	POLIA	POSLANIE	PRÍSNOŠŤ
PAROM	POLIAŤ	POSOL	PROGNÓZA
PASCA	POLICA	POSPAŤ	PRSIA
PATOLÓG	POLUDNIE	POSPOLITA	PSOTNÍK
PERMONÍK	POMÁDA	POTOK	PUPIENOK
PESTOVAŤ	PONČO	POVEŠŤ	PUPOK
PIESNE	POPISY	POVETRIE	PUTOVAŤ
PIKNIK	POPODVIŤ	POVODIA	KONIEC
PIKOLO	POP RAD	POZNANIE	
PILAS	POP RADČANIA	PRASCE	

Letné
tábory
OMDvSR
2009

